

Karelia-ammattikorkeakoulu
Tradenomi (AMK)

Yritysmuotojen ja yritysten rahoitusvaihtoehtojen vertailu Suomen ja Yhdysvaltojen välillä

Niilo Hirvonen

Opinnäytetyö, toukokuu 2022

www.karelia.fi

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2022
Liiketalouden koulutus

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
+358 13 260 600 (vaihde)

Tekijä
Niilo Hirvonen

Nimeke
Yritysmuotojen ja yritysten rahoitusvaihtoehtojen vertailu Suomen ja Yhdysvaltojen välillä

Tiivistelmä

Opinnäytetyön tavoitteena on vertailla Suomessa ja Yhdysvalloissa olevia yritysmuotoja, yritysrahoitusta ja yritystukia. Opinnäytetyö toteutettiin laadullisena eli kvalitatiivisena tutkimuksena soveltaen vertailevaa tutkimusotetta. Opinnäytetyössä käytetty aineisto on kerätty internetlähteistä.

Opinnäytetyön aluksi selvitettiin yritysmuodot ja niiden perustiedot kummassakin maassa, jonka jälkeen siirryttiin rahoitusvaihtoehtojen läpikäymiseen. Tavallisten rahoitusvaihtoehtojen lisäksi opinnäytetyössä käsiteltiin yrityksille suunnattuja tukia ja avustuksia koronapandemian aikana. Tämän jälkeen esitettiin keskeisiä eroja yritysmuotojen, rahoituksen ja yritystukien välillä.

Kerätyn aineiston perusteella saatiin selville, että valtioiden väliltä löytyy enemmän yhtäläisyyksiä kuin eroavaisuuksia yritysmuotojen ja rahoituksen osalta. Yritystuissa ja niiden myöntämisperusteissa on merkittäviä eroja maiden välillä. Yhdysvaltojen sisällä yritystukien erot selittyvät osavaltiokohtaisilla säännöksillä. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että yrityksen perustamiseen ja rahoituksen saamiseen on molemmissa valtioissa monipuolisia ja tilanteeseen sopivia vaihtoehtoja. Yritystukien muodot ja niiden saamisen edellytykset vaihtelevat paljon valtioiden välillä ja koronapandemia on merkinnyt uusien tukimuotojen kehittämistä ja kohdentamista myös enemmän toimialasidonnaisesti molemmissa maissa.

Kieli
suomi

Sivuja 52
Liitteet 2
Liitesivumäärä 2

Asiasanat
koronapandemia, rahoitus, yritysmuodot, yritystuki

THESIS
May 2022
Degree Programme in Business Economics

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
FINLAND
+ 358 13 260 600 (switchboard)

Author
Niilo Hirvonen

Title
Comparison of Company Forms and Financing Options between Finland and the United States

Abstract

The purpose of this thesis is to compare different company forms, financing options and subsidies for businesses between Finland and the United States. The thesis was carried out as qualitative research, applying a comparative research approach. The material was collected from different online sources.

At the beginning of the theoretical part of the thesis, company forms and their basic information were examined in both countries, after which the funding options were reviewed. In addition to the usual financing options, the thesis dealt with subsidies and grants for companies during the coronavirus pandemic. At the end of the theoretical part of the thesis, a comparison was made between the countries.

Based on the data collected, it was found that there are more similarities than differences between the countries in business forms and financing options. There are significant differences between countries in terms of business subsidies and the criteria for granting them. Within the United States, the differences in business subsidies are explained by state-specific regulations. In conclusion it can be stated that there are diverse and suitable options for setting up a business and obtaining funding in both countries. The forms of business subsidies and the conditions for receiving them vary greatly between countries, and the coronavirus pandemic has meant the development and targeting of new forms of subsidies more sectorally in both countries.

Language
Finnish

Pages 52
Appendices 2
Pages of Appendices 2

Keywords
coronavirus pandemic, funding, company forms, business subsidies

Sisältö

1	Johdanto	5
1.1	Taustaa.....	5
1.2	Opinnäytetyön tavoitteet ja tutkimusmenetelmä	5
1.3	Opinnäytetyön rakenne.....	6
2	Yritysmuodot.....	6
2.1	Yritysmuodot Suomessa.....	6
2.1.1	Yksityinen elinkeinonharjoittaja.....	7
2.1.2	Avoin yhtiö	7
2.1.3	Kommandiittiyhtiö	8
2.1.4	Osakeyhtiö.....	9
2.1.5	Osuuskunta.....	10
2.2	Yritysmuodot Yhdysvalloissa	11
2.2.1	Sole proprietorship.....	12
2.2.2	Partnership	12
2.2.3	Corporation.....	13
2.2.4	Limited Liability Company (LLC)	15
3	Rahoitusvaihtoehdot ja tuet yrityksille	17
3.1	Suomi	17
3.1.1	Finnvera.....	17
3.1.2	Pankit ja rahoitusyhtiöt.....	19
3.1.3	Vakuutusyhtiöt	20
3.1.4	TyEL-takaisinlainaus.....	20
3.1.5	Itserahoitus	20
3.1.6	COVID-19:n vaikutukset liiketoimintaan Suomessa.....	21
3.1.7	COVID-19 koronatuot yrityksille Suomessa.....	22
3.2	Yhdysvallat	27
3.2.1	Riskipääomasijoitus	27
3.2.2	Joukkorahoitus.....	27
3.2.3	Lainat.....	29
3.2.4	Small Business Loans	29
3.2.5	COVID-19:n vaikutukset liiketoimintaan Yhdysvalloissa	30
3.2.6	COVID-19 koronatuot yrityksille Yhdysvalloissa	31
4	Vertailua Suomen ja Yhdysvaltojen välillä	39
4.1	Toiminimi ja sole proprietorship	39
4.2	Avoin yhtiö ja partnership.....	39
4.3	Osakeyhtiö ja Limited Liability Company	39
4.4	Muut yritysmuodot	40
4.5	Rahoitusvaihtoehdot.....	41
4.6	Tuet ja apurahat COVID-19 pandemian aikana.....	42
5	Yhteenveto ja pohdinta	43
5.1	Yhteenveto.....	43
5.2	Pohdinta	44
5.3	Tiedon luotettavuus ja eettisyys.....	44
5.4	Jatkotutkimuskohteet	45
	Lähteet.....	46

Liitteet

Liite 1	Taulukko. Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä
Liite 2	Taulukko. Types of 7(a) loans

1 Johdanto

1.1 Taustaa

Idean opinnäytetyön aiheeseen sain asuessani Yhdysvalloissa. Suoritin taloushallinnon koulutukseni työharjoittelun Suomen suurlähetystössä, Washington D.C.:ssä. Harjoittelun jälkeen työskentelin vastaavissa tehtävissä taloushallintovirkailijana. Mielenkiinto opinnäytetyön aiheeseen heräsi, kun pohdin, millaista olisi perustaa yritys Yhdysvaltoihin ja mitkä yritysmuodot ovat mahdollisia ja mitä rahoitusvaihtoehtoja on tarjolla.

1.2 Opinnäytetyön tavoitteet ja tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyön tavoitteena on esittää ja vertailla Suomen ja Yhdysvaltojen eri yritysmuotoja, yritysrahoitusmahdollisuuksia ja yritystukia sekä niiden myöntämisperusteita.

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä käytetään aineistolähtöistä laadullista tutkimusta. Laadullinen tutkimus on aineiston analysointiin perustuvaa. Tarkoituksena on ymmärtää ja tulkita aihetta kerätyn aineiston pohjalta. (Kajaanin ammattikorkeakoulu.) Aineisto on kerätty internetistä monia eri suomen- ja englanninkielisiä verkkolähteitä käyttäen.

Kvalitatiivisen tutkimuksen aineistoa on mahdollista tulkita eri näkökulmista, joten se, mistä kulmasta tutkija katsoo aineistoa, ohjaa tutkimuksen tulosten analysointia (Tietoarkisto 2021). Tämän opinnäytetyön aineistoa on pyritty analysoimaan ja tulkitsemaan mahdollisimman neutraalisti eri näkökulmat huomioiden.

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa painotetaan usein ”mitä?” ja ”miten?” kysymyksiä ja suositaan luonnollista aineistoa. Kysymyksiin vastataan niiden, ja muun kerätyn, aineiston pohjalta. Luonnollinen aineisto tarkoittaa, että

tutkimuksen suorittaja ei ole vaikuttanut aineistoissa olevien tulosten syntymiseen. (Tietoarkisto 2021.)

1.3 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön ensimmäisessä luvussa kerrotaan työn taustasta, tavoitteista, tutkimusmenetelmästä ja rakenteesta. Toisessa luvussa käsitellään yritysmuodot ja niiden perustiedot molempien maiden osalta. Luvussa kolme käydään läpi yritysten rahoitusvaihtoehtoja ja tukia. Kolmannessa luvussa käsitellään myös koronaviruspandemian vaikutuksia yritysten liiketoimintaan ja pandemian aikana syntyneitä, ylimääräisiä tukia sekä Suomessa että Yhdysvalloissa. Neljäs luku on vertailua maiden välillä kerätyn aineiston perusteella. Luvussa vertaillaan ja analysoidaan keskenään samanlaisia yritysmuotoja, yritysten rahoitusvaihtoehtoja sekä pandemian ajan ylimääräisiä tukia yrityksille. Viimeinen luku koostuu yhteenvedosta ja pohdinnasta. Luvussa esitetään myös mahdollisia jatkotutkimuskohteita opinnäytetyölle.

2 Yritysmuodot

2.1 Yritysmuodot Suomessa

Suomessa kaksi ylivoimaisesti suosituinta yritysmuotoa ovat osakeyhtiö ja toiminimi. Vuoden 2021 tammikuussa yrityksistä noin 42 prosenttia (261 316 yritystä) on osakeyhtiöitä ja 37 prosenttia (227 712 kpl) toiminimiä. Osakeyhtiö voi olla yksityinen tai julkinen. Tammikuun 2021 alussa kaupparekisterissä oli osakeyhtiöitä yhteensä 261 582, joista julkisia oli vain 0,1 prosenttia (266 kpl). Julkinen osakeyhtiö on yhtiö, joka on listautunut pörssiin. Muut yritysmuodot ovat kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö ja osuuskunta. (Patentti- ja rekisterihallitus 2021c.)

2.1.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja

Yksityinen elinkeinonharjoittaja (eli toiminimi) on edullinen ja yksinkertainen tapa aloittaa liiketoiminta Suomessa. Toiminimen perustamiseen ei vaadita muuta kuin itse yrittäjä ja ilmoitus kaupparekisteriin. (Yrittäjät 2022c.) Toiminimi rekisteröidään verkossa ja se maksaa 60 euroa. Toiminimen perustamisilmoituksen voi tehdä myös paperisella lomakkeella, jolloin se maksaa 115 euroa. (Patentti- ja rekisterihallitus 2021a.) Liiketoiminnan aloittamiseksi ei ole määritelty minimipääoman suuruutta. Perustamisilmoituksen jälkeen yrittäjän tulee ilmoittaa toiminimi myös Verohallinnon arvonlisävelvollisten rekisteriin sekä ennakkoperintä- ja työnantajarekisteriin. (Suomi.fi 2022.) Yksityinen elinkeinonharjoittaja voi tehdä vähennyksiä ja tällä tavoin pienentää yrityksen verotettavaa tulosta. Veroilmoituksessa vähennettäviä kuluja ovat esimerkiksi työmatkakulut sekä työtilan vuokra ja työhuonevähennys. (Verohallinto 2022a.)

Yksityinen elinkeinonharjoittaja (yrittäjä) ja hänen harjoittama elinkeinotoiminta (yritys) ovat juridisesti sama asia. Tämä tarkoittaa, että yrittäjällä on kaikki päätäntävalta yrityksessä. Toisaalta myös kaikki vastuu on yksin yrittäjällä. Yrittäjä vastaa riskeistä henkilökohtaisella omaisuudellaan. (Minilex 2022a.) Jos toiminta laajenee, on toiminimi mahdollista muuttaa myöhemmin esimerkiksi osakeyhtiöksi. Muutos tehdään ilmoituksella kaupparekisteriin, jolloin yrittäjä perustaa uuden yrityksen. Muutoksessa liiketoiminnan varat ja velat siirtyvät uudelle yritykselle. (Yrittäjät 2022c.) Toiminimen muutosta esimerkiksi osakeyhtiöksi kannattaa harkita, mikäli liikevaihto kasvaa huomattavasti tai omistuspohjaa halutaan kasvattaa (OP Ryhmä 2022).

2.1.2 Avoin yhtiö

Avoimen yhtiön (Ay) perustaminen vaatii vähintään kaksi henkilöä. Yhtiön perustamista varten pitää laatia yhtiösopimus, jonka jokainen yhtiömies allekirjoittaa. Avointa yhtiötä perustettaessa ei ole minimivaatimusta

alkupääomalle. (Yrittäjät 2022a.) Avoin yhtiö on rekisteröitävä kolmen kuukauden sisällä yhtiösopimuksen allekirjoittamisesta. Jos yhtiötä ei rekisteröidä tässä ajassa, yhtiön perustaminen raukeaa. Sama toimintatapa koskee kommandiittiyhtiöitä. Avoimen yhtiön jokainen jäsen vastaa yrityksen kaikesta toiminnasta omalla omaisuudellaan. Avoimessa yhtiössä yhtiömiehet jakavat keskenään voitot ja tappiot. (Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 389/1988.) Avointa yhtiötä ei ole mahdollista rekisteröidä sähköisellä ilmoituksella ja sen rekisteröinti paperilomakkeella maksaa 240 euroa (Patentti- ja rekisterihallitus 2021a).

Avoin yhtiö ei ole erillinen verovelvollinen, vaan yhtiön tulos jaetaan yhtiömiehille verotettavaksi kunkin yhtiömiehen osuuden mukaan. Tulo-osuus verotetaan joko pääoma- tai ansiotulona. Tulo-osuudesta lasketaan ensin pääomatulon määrä, jonka jälkeen jäljelle jäänyt osa on ansiotuloa. Verotuksessa avoimen yhtiön tappioita ei voida siirtää yhtiömiehelle. (Verohallinto 2022b.)

2.1.3 Kommandiittiyhtiö

Kommandiittiyhtiössä (Ky) on vähintään yksi vastuunalainen yhtiömies ja yksi äänetön yhtiömies. Kommandiittiyhtiön perustamiseen ei ole määritelty minimipääoman suuruutta (Yrittäjät 2022b). Avoimen yhtiön tavoin, kommandiittiyhtiötä ei voi perustaa sähköisellä ilmoituksella. Paperilomakkeella perustamisilmoituksen hinta on sama 240 euroa kuin avoimessa yhtiössä. (Patentti- ja rekisterihallitus 2021a).

Kommandiittiyhtiö on avoimen yhtiön tavoin henkilöyhtiö, mutta kommandiittiyhtiössä yhtiön velvoitteet koskevat vain vastuunalaisia yhtiömiehiä (Minilex 2021). Jos vastuunalaisia yhtiömiehiä on useampia, ovat kaikki normaalisti keskenään yhdenvertaisia. He vastaavat yhtiön veloista ja sitoumuksista omalla henkilökohtaisella omaisuudellaan. Jokainen vastuunalainen yhtiömies on päätösvaltainen. (Laki avoimesta yhtiöstä ja

kommandiittiyhtiöstä 389/1988.) Tästä saattaa syntyä ongelmia, sillä yksi vastuunalainen yhtiömies voi soveltaa ja sopia asioita muiden tietämättä.

Äänetön yhtiömies puolestaan on pelkästään pääoman sijoittaja. Hänellä ei ole päätäntävaltaa yrityksessä, ellei siitä ole erikseen sovittu yhtiösopimuksessa. Tämä järjestely on yleistä silloin, kun äänetön yhtiömies työskentelee yrityksessä. (Yrityksen perustaminen 2021b.) Kommandiittiyhtiön verotus toteutetaan samalla tavalla avoimen yhtiön kanssa (Verohallinto 2022b).

2.1.4 Osakeyhtiö

Osakeyhtiö (Oy) on mahdollista perustaa paperilomakkeella tai sähköisesti verkossa. Sähköisellä ilmoituksella osakeyhtiön perustaminen maksaa 240 euroa ja paperisella lomakkeella 380 euroa (Patentti- ja rekisterihallitus 2021a). Osakeyhtiölakia sovelletaan jokaiseen rekisteröityyn osakeyhtiöön riippumatta siitä, onko osakeyhtiö yksityinen vai julkinen. Osakeyhtiötä perustettaessa on laadittava perustamissopimus, jonka kaikki perustamishetken osakkeenomistajat allekirjoittavat. Perustamissopimuksessa on aina oltava sopimuksen päivämäärä, kaikki osakkeenomistajat ja heidän merkitsemät osakkeet, osakkeen merkintähinta eli osakkeesta yhtiölle maksettava hinta, osakkeen maksuaika ja yhtiön hallituksen jäsenet. Perustamissopimuksen liitteeksi on liitettävä osakeyhtiön yhtiöjärjestys. (Osakeyhtiölaki 624/2006.)

Aiemmin osakeyhtiön perustamiseen vaadittiin 2 500 euron alkupääoma, mutta heinäkuun 2019 jälkeen osakeyhtiön osakepääomalla ei ole ollut vähimmäismäärää (Hallituksen esitys 238/2018). Jos yrityksen perustamisvaiheessa on tehty päätös maksaa osakepääomaa, täytyy se sijoittaa yrityksen omalle tilille ja näyttää toteen, että tilillä on kyseinen osakepääomasumma (Yritä.fi 2021). Osakepääoma jaetaan osakkeisiin, jolloin ne voidaan hankkia maksamalla niiden nimellisarvo. Osakkeen nimellisarvo lasketaan jakamalla koko osakepääoma haluttujen osakkeiden määrällä. Osakkeet jaetaan perustajille. Osakkeiden lukumäärä kannattaa olla suuri. Tällöin on helpompi vastaanottaa sijoituksia ja antaa vastineeksi osakkeita

yrityksestä. Osakkeet myös numeroidaan aluksi, jolloin osakkaille tulee merkitty määrä osakkeita. (Yritä.fi 2021.) Osakeyhtiö on aloittaville yrityksille suhteellisen helppo yritysmuoto saada uusia sijoittajia yritykseen.

Nykyään osakeyhtiön voi perustaa ilman alkupääomaa. Alkupääoman sijaan osakeyhtiö voi nostaa nettovarallisuuttaan esimerkiksi SVOP–rahaston avulla ja se kirjataankin yrityksen vapaaseen omaan pääomaan. SVOP–rahasto eli sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto on usein osakeyhtiön osakkaan tekemä koroton sijoitus yritykseen. (Raukoma, J. 2021.) SVOP–sijoituksen avulla nostettu nettovarallisuus huojentaa samalla osinkoverotusta, sillä kevyemmin verotetun osingon määrä kasvaa. SVOP–rahaston varat maksetaan takaisin yhtiön kaikille osakkeenomistajille, kun taas esimerkiksi pääomalaina maksetaan takaisin pelkästään lainanantajalle. SVOP–rahaston varat maksetaan osakkeenomistajille heidän omistussuhteiden mukaisesti. Jos tietyt ehdot täyttyvät (esimerkiksi tarpeeksi lyhyt sijoitusaika), voidaan SVOP–rahastossa olevat varat palauttaa ilman veroseuraamuksia. (Raukoma, J. 2021.)

Suurin ja keskeisin ero osakeyhtiön ja julkisen osakeyhtiön (Oyj) välillä on se, että julkinen osakeyhtiö on listautunut pörssiin. Julkisen osakeyhtiön osakkeita voi myydä ja ostaa pörssissä. Suomessa markkinapaikkana toimii Nasdaq Helsinki. Kaikki Suomessa pörssiin listatut yritykset ovat julkisia osakeyhtiöitä. Toinen ero osakeyhtiön ja julkisen osakeyhtiön välillä on osakepääoman määrä. (Minilex 2022b.) Julkisessa osakeyhtiössä osakepääoman pitää olla vähintään 80 000 euroa (Osakeyhtiölaki 624/2006).

2.1.5 Osuuskunta

Osuuskunnan perustaminen ei vaadi suurta alkupääomaa. Osuuskunnan kautta jäsenet voivat myydä osaamistaan melko riskittömästi. Osuuskuntaa ei ole mahdollista perustaa sähköisellä ilmoituksella ja paperinen perustamisilmoitus maksaa 380 euroa (Patentti- ja rekisterihallitus 2021a). Osuuskuntalaki (421/2013) määrittelee, että ”Osuuskunta on jäsenistään erillinen oikeushenkilö,

joka syntyy rekisteröimisellä. Jäsenet ja muut osuuksien ja osakkeiden omistajat eivät vastaa henkilökohtaisesti osuuskunnan velvoitteista”. (2. §)

Osuuskunta soveltuu yhteisyrityttämiseen. Osuuskunnan jäsenten taloudellinen vastuu on heidän sijoittamansa osuusmaksu, joten osuuskunnan perustaminen on suhteellisen helppoa. (Suomi.fi 2021). Osuuskunnan jäsenmäärää, osuuksien lukumäärää ja osuuspääomaa ei ole sidottu tiettyyn määrään, vaan ne voivat vaihtua osakkeiden tavoin (Patentti- ja rekisterihallitus 2021b).

Osuuskunta sopii esimerkiksi yhteisöille, sillä sen jäsenmäärää ei ole rajattu. Tämä saattaa vaikeuttaa myös päätöksentekoa, jos jäseniä on paljon. (Yrittäjät 2021a.) Osuuskunta on hyvä vaihtoehto myös esimerkiksi nuorille, jotka haluavat kokeilla yrittämistä mahdollisimman kevyesti ja pienellä panoksella. Pienten perustamiskulujen lisäksi kaikilla jäsenillä on tasapuoliset oikeudet ja valta osuuskunnassa. Jos liiketoiminta on kannattavaa, osuuskunnan voi halutessaan muuttaa myöhemmin osakeyhtiöksi. (Yrityksen perustaminen 2021c.)

Sekä osuuskunnan että osakeyhtiön tuloverotus tapahtuu samalla tavalla. Molemmat yhteisöt ovat itsenäisiä verovelvollisia, joten yhteisön verotus ei vaikuta suoraan jäsenen tai osakkaan verotukseen. Osuuskunnan ja osakeyhtiön tuloveroprosentti on 20 ja niiden saama tulo verotetaan yhteisöstä riippuen joko osuuskunnan tai osakeyhtiön tulona. (Verohallinto 2022c.)

2.2 Yritysmuodot Yhdysvalloissa

Yhdysvaltojen viisi yleisintä yritysmuotoa ovat sole proprietorship, partnership, corporation (c corp), S corporation ja Limited Liability Company (LLC). Yritysmuotoa valittaessa on otettava huomioon esimerkiksi osavaltioiden keskenään erilaiset säännöt ja vaatimukset. Yrityksen rakenne määrittää sen, mikä tuloveroilmoituslomake on täytettävä. (IRS 2021a.)

2.2.1 Sole proprietorship

Tämä yritysmuoto on verrannollinen Suomessa olevaan toiminimeen. Sole proprietorshipissa yrittäjä omistaa yrityksen. Sole proprietorship on yleisin tapa aloittaa liiketoiminta Yhdysvalloissa. Toiminimen tavoin, tässä yritysmuodossa yrittäjä ja yritys ovat juridisesti sama asia. Yrittäjällä on oikeus kaikkiin yrityksen voittoihin, mutta samalla yrittäjä on vastuussa kaikista yrityksen veloista ja tappioista. Koska yrittäjä ja yritys ovat sama asia, yritystä ei veroteta erikseen. Yrittäjä ilmoittaa tuotot ja tappiot henkilökohtaisessa veroilmoituksessaan. (SBA 2022.)

Sole proprietorshipia perustettaessa on otettava huomioon osavaltioiden paikalliset vaatimukset. Vaikka sole proprietorshipia ei tarvitse yleensä erikseen rekisteröidä, jotkut osavaltiot vaativat rekisteröitymisen tietyissä tilanteissa. (Nolo 2022.) Esimerkiksi Kalifornian osavaltio edellyttää rekisteröitymisen, jos yrittäjä päättää käyttää fiktiivistä nimeä oman nimensä sijaan. Kaliforniassa tämän rekisteröiminen maksaa 26 dollaria. (Smith, S. 2022.)

Sole proprietor eli yrittäjä voi tehdä vähennyksiä ja näin vähentää yrityksen verotettavaa tulosta. Kulujen tulee olla tavanomaisia ja välttämättömiä, jotta ne voi ilmoittaa veroilmoituksessa. Näitä kuluja ovat muun muassa sairausvakuutus, laitteet ja matkat. Myös tietyt kulut saattavat olla vähennettävissä, jos yrittäjä harjoittaa liiketoimintaa kotoa käsin. Jotta vuokraa tai yleiskuluja voidaan vähentää, on yrittäjän käytettävä esimerkiksi yhtä huonetta yksinomaan liiketoiminnan harjoittamista varten. (Intuit 2022.)

2.2.2 Partnership

Partnership on kahden tai useamman henkilön harjoittamaa liiketoimintaa. Jokainen jäsen osallistuu toimintaan antamalla panoksenaan rahaa, muuta omaisuutta ja työpanosta. Yhtiökumppanit jakavat keskenään myös yhtiön voitot ja tappiot. (IRS 2021h.) Partnership vastaa Suomessa avointa yhtiötä.

Tämän yhtiömuodon on laadittava vuosittain raportti, josta käy ilmi yhtiön tuotot, vähennykset, voitot ja tappiot. Yhtiö ei maksa tuloveroa. Kukin yhtiömies ilmoittaa omaa osuutta vastaavat tuotot tai tappiot henkilökohtaisessa veroilmoituksessaan. (IRS 2021h.)

Sole proprietorship ja partnership eivät ole yhteisöjä kuten osakeyhtiö ja osuuskunta. Näissä yritysmuodoissa jokainen omistaja tai yhtiökumppani on oikeutettu tekemään liiketoimintaa koskevia päätöksiä ja jakamaan voittoja. Jokainen omistaja tai yhtiökumppani on velvollinen maksamaan tuloveroa ja on myös vastuussa yhtiön veloista ja toiminnasta. (IRS 2021h.)

2.2.3 Corporation

C corporation

C corporation (jatkossa C-yhtiö) on oikeushenkilö, joka on erillinen sen omistajista. Yhtiöt voivat tehdä voittoa, niitä voidaan verottaa ja niitä voidaan pitää oikeudellisesti vastuullisina. Nämä yritystyytit tarjoavat omistajilleen vahvimman suojan henkilökohtaiselta vastuulta. C-yhtiöiden perustamiskustannukset ovat korkeammat kuin muilla yritysmuodoilla. Tämä yritysmuoto vaatii paljon laajempaa ja tarkempaa kirjanpitoa, operatiivisia prosesseja ja raportointia. (U.S. Small Business Administration 2021.)

Yksityisistä elinkeinonharjoittajista, henkilöyhtiöistä (partnership) ja osakeyhtiöistä (LLC) poiketen C-yhtiö maksaa voitoistaan tuloveroa. Joissakin tapauksissa yrityksen voittoja verotetaan kahdesti, esimerkiksi osinkoja jaettaessa. C-yhtiöt ovat täysin irrallaan osakkeenomistajista. Jos osakas päättää jättää yrityksen ja myydä osakkeensa, C-yhtiö voi jatkaa toimintaansa normaalisti. Yrityksillä on etulyöntiasema pääoman hankinnassa, sillä ne voivat kerätä varoja myymällä osakkeita. Tämä yritysmuoto sopii keskisuurelle tai korkean riskin yritykselle sekä yritykselle, joka tarvitsee pääomaa. Tämä on hyvä vaihtoehto myös yrityksille, joiden tarkoitus on tulevaisuudessa listautua pörssiin. (U.S. Small Business Administration 2021.)

C-yhtiötä perustettaessa, mahdolliset osakkeenomistajat merkitsevät osakkeita rahaa, muuta omaisuutta tai molempia vastaan. Yhtiö voi tehdä samat vähennykset kuin sole proprietorship (vrt. toiminimi) laskiessaan verotettavaa tuloa. Yhtiön on mahdollista tehdä myös vähennyksiä – esimerkiksi palkka- ja henkilöstömenot ovat hyväksyttäviä kuluja. Liittovaltion verotuksessa C-yhtiö tunnustetaan erilliseksi verovelvolliseksi. Yhtiö harjoittaa liiketoimintaa, toiminnasta syntyy voittoa tai tappiota, yritys maksaa veroja ja jakaa voitot osakkeenomistajille. Yhtiön tuottamat voitot verotetaan ne ansaittaessa. Voitot myös verotetaan osinkoja jakaessa, mikä aiheuttaa kaksinkertaisen verotuksen. Yhtiö ei saa verovähennystä, kun se jakaa osingot osakkeenomistajille. Osakkeenomistajat eivät voi vähentää yhtiön tappioita. (IRS 2021b.)

S corporation

S corporation (jatkossa S-yhtiö) on yritys, johon ei sovelleta C-yhtiön kahdenkertaista verotusta. S-yhtiö sallii voittojen siirtämisen suoraan omistajien henkilökohtaiseen tuloon ja ne käsitellään henkilökohtaisessa verotuksessa. Kaikki osavaltiot eivät verota S-yhtiötä samalla tavalla, mutta useimmat tunnustavat ne liittovaltion tavoin ja verottavat osakkeenomistajia. (U.S. Small Business Administration 2021.) Jotkut osavaltiot verottavat S-yhtiön voittoja vasta tietyn rajan jälkeen ja toiset eivät tunnusta S-yhtiötä lainkaan ja kohtelevat sitä C-yhtiönä (U.S. Small Business Administration 2021).

S-yhtiöllä on erityisiä rajoituksia: S-yhtiössä voi olla enintään 100 osakkeenomistajaa ja kaikkien osakkeenomistajien on oltava Yhdysvaltain kansalaisia. Yhtiön on erikseen ilmoitettava IRS:lle (Yhdysvaltain verohallinnolle) hakevansa S-statusta. Tämä on eri prosessi, kuin yhtiön rekisteröiminen osavaltioon. Yhtäläisyyksiä C-yhtiöön ovat yhtiön erillisyyss osakkeenomistajista ja se, että osakkaan lähtö (osakkeiden myynti) ei häiritse yrityksen liiketoimintaa. (U.S. Small Business Administration 2021.)

Yhtiön on täytettävä seuraavat vaatimukset, jotta sille voidaan myöntää S-yhtiöstatus (IRS 2021d):

- Yhtiön on oltava kotimainen
- Osakkeenomistaja ei voi olla henkilöyhtiö (partnership), yhtiö (corporation) tai ulkomaalainen osakkeenomistaja
- Yhtiöllä on enintään 100 osakkeenomistajaa
- Yhtiöllä on vain yhdenlaisia osakkeita
- Yhtiön toimintaa ei ole rajattu
 - Esimerkiksi tietyt rahoituslaitokset ja vakuutusyhtiöt

2.2.4 Limited Liability Company (LLC)

LLC, eli osakeyhtiö, on Yhdysvaltojen valtion lakien sallima yritysmuoto. Jokainen osavaltio voi kuitenkin soveltaa yhtiöön erilaisia säännöksiä. Tämän takia osakeyhtiötä perustettaessa on tärkeää tarkistaa kyseisen osavaltion säännökset. (IRS 2021c).

Riippuen osakeyhtiön tekemistä päätöksistä ja osakkaiden lukumäärästä, IRS kohtelee LLC:tä joko yhtiönä (corporation), henkilöyhtiönä (partnership) tai osana LLC:n omistajan henkilökohtaista veroilmoitusta. Täyttämällä lomakkeen 8832, LLC voi päättää, miten yhtiötä kohdellaan liittovaltion verotuksessa. Erityisesti LLC:tä, jossa on vähintään kaksi jäsentä, käsitellään liittovaltion tuloverotuksessa oletuksena henkilöyhtiön (partnership) tavoin, ellei LLC ole täyttänyt lomaketta 8832 ja päättä, että sitä käsitellään yhtiönä. Osakeyhtiö, jolla on vain yksi osakkeenomistaja, käsitellään erillisenä omistajastaan. Tässäkin poikkeuksena on lomakkeen 8832 täyttö. (IRS 2021c.)

LLC:n osakkaiden on maksettava itsenäisten ammatinharjoittajien tavoin veroja Medicarelle ja sosiaaliturvamaksuja. (U.S. Small Business Administration 2021.) Medicare on Yhdysvaltain sairausvakuutusohjelma yli 65-vuotiaille. Myös tietyt alle 65-vuotiaat, kuten vammaiset tai henkilöt, joilla on pysyvä munuaisten vajaatoiminta, ovat oikeutettuja Medicareen. Ohjelma auttaa terveydenhuollon

kustannuksissa, mutta se ei kata kaikkia sairauskuluja eikä useimpien pitkäaikaishoitojen kustannuksia. (Medicare 2021.)

LLC suojaa omistajiaan useimmissa tapauksissa henkilökohtaiselta vastuulta. Henkilökohtainen omaisuus, kuten ajoneuvo ja talo, eivät ole vaarassa, vaikka LLC joutuisi konkurssiin. LLC erottaa henkilökohtaiset varat liiketoiminnan varoista. Yhtiön voitot ja tappiot ovat siirrettävissä henkilökohtaisiin tuloihin ilman yritysveroja. (U.S. Small Business Administration 2021.). Osakeyhtiöiden toimintaa on monissa osavaltioissa rajoitettu. Uuden osakkaan aloittaessa tai poistuessa tietyt osavaltiot vaativat osakeyhtiön toiminnan lopettamista ja uudelleenmuodostamista uuden osakkaan kanssa, ellei osakeyhtiössä ole luotu sopimusta omistuksen ostamisesta, myymisestä tai siirtämisestä. (U.S. Small Business Administration 2021.)

LLC:n omistajia kutsutaan ”jäseniksi”, kun taas C- ja S-yhtiöiden omistajia kutsutaan ”osakkeenomistajiksi”. LLC:n omistus määrittää toimintasopimuksessa. Yhtiöissä omistusosuudet muodostuvat osakkeenomistajien omistamien yhtiön osakkeiden mukaan. LLC:n toimintasopimuksessa on omistusosuuksien lisäksi myös määritelty kuinka LLC:tä johdetaan. Ilman toimintasopimusta LLC toimii kyseisen osavaltion lakien mukaisesti. (Haskins, J. & Watts, R. 2021.)

Jos yritys on aikeissa harjoittaa liiketoimintaa muissa osavaltioissa kuin perustamisosavaltiossa tai jos toimipaikka on muussa osavaltiossa kuin siinä, johon yritystä ollaan perustamassa, yrityksen on erikseen rekisteröidyttävä. Rekisteröitymisen jälkeen yritys saa harjoittaa liiketoimintaa kyseisessä osavaltiossa/osavaltioissa. Monet osavaltiot veloittavat näistä muiden osavaltioiden LLC:n rekisteröinnistä saman maksun kuin sen perustamisesta. Jotkut osavaltiot veloittavat kuitenkin korkeamman maksun. Myös perustamispaikkakunnasta riippuen yritys saattaa joutua rekisteröitymään ja maksamaan paikalliset toimitukset. (Haskin, J. 2021.)

3 Rahoitusvaihtoehdot ja tuet yrityksille

3.1 Suomi

3.1.1 Finnvera

Finnvera on valtion omistama erityisrahoittaja, jonka päätuotteita ovat lainat, takaukset ja vientitakuut. Yritys voi hakea rahoitusta Finnveralta yrityksen liiketoiminnan aloittamista, yrityksen kasvua tai kansainvälistymistä varten. Finnvera vahvistaa suomalaisten yritysten kilpailukykyä ja toimintaedellytyksiä rahoitusten avulla. Finnveralla on yli 26.000 asiakasta. (Finnvera 2021a.)

Lainat

Finnveran lainat jaetaan kuuteen alalajiin: Finnvera-laina, yrittäjälaina, kansainvälistymislaina, joukkovelkakirjarahaus, kasvulaina ja siltarahaus avustusten maksua edeltävälle ajalle.

Finnvera-laina on investointi- ja käyttöpääomalaina, joka on tarkoitettu pk-yrityksille. Pk-yritykset voivat hakea Finnvera-lainaa kotimaisten energia- ja ympäristöhankkeiden sekä kone-, rakennus- ja laiteinvestointeja varten. Yrittäjälaina on yrittäjälle myönnettävä henkilökohtainen laina, jolla voidaan kattaa omistusosuuden hankkiminen osakeyhtiöstä ja rahoittaa sijoituksia osakeyhtiön osakepääomaan. Rahoituksen hakijan on neuvoteltava oman pankkinsa kanssa rahoituksesta ennen Finnvera- tai yrittäjälainan hakemista. (Finnvera 2021b.)

Kansainvälistymislaina on nimensä mukaisesti tarkoitettu suomalaisten pk-yrityksien kansainvälistymiseen. Tämän lainan avulla yrityksen voivat rahoittaa ulkomailla tapahtuvaa liiketoimintaansa. Joukkovelkarahaus soveltuu yrityksen yleisiin tarpeisiin. Näitä ovat esimerkiksi investoinnit, liiketoiminnan

laajentaminen ja kehittäminen. Joukkovelkarahoitus sopii parhaiten suuriin rahoitustarpeisiin. (Finnvera 2021b.)

Kasvulaina-rahoitusta voivat anoa ne suomalaiset pk- ja midcap-yritykset, joilla on suunnitelmissa merkittävä yritysjärjestely, kasvu- tai kansainvälistymishanke. Siltarahoitus on käyttöpääomalaina, jolla yritykset voivat tukea käyttöpääoman tarvetta ELY-keskuksen tai Business Finlandin myönteisen avustuspäätöksen ja avustuksen maksatuksen välisenä aikana. (Finnvera 2021b.)

Takaukset

Suomen valtio vastaa Finnveran myöntämistä takauksista ja yritykset voivat käyttää Finnveran myöntämiä takauksia vakuutena muilta rahoittajilta saamilleen luotoille. Takauksien kategoriat ovat suhteellisen samanlaisia verrattuna Finnveran myöntämiin lainoihin. Lisäyksenä mm. alustakaus ja ympäristötakaus. (Finnvera 2021c.)

Alustakaus on suunnattu suomalaiselle yritykselle, jonka toimialana on laivat ja veneet – esimerkiksi laivan rakennusta harjoittava yritys. Ympäristötakaus voidaan myöntää vakuudeksi luotolle, jolla katetaan mm. ympäristönsuojeluinvestointeja tai sitä käytetään uusiutuvaan energiaan tai energiatehokkuuden parantamiseen liittyvään hankkeeseen. (Finnvera 2021c.)

Vientitakuut

Finnvera tarjoaa monia eri takuita, joilla se turvaa suomalaisten yritysten kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla. Vientitakuuta löytyy mm. viennin rahoitusta ja luottotappioita varten. Vientitakuut on lokeroitu kahteentoista eri kategoriaan, joita ovat mm. luottoriskitakuu, vienti- ja laskusaatavatakuu, remburssitakuu ja raaka-aine eli tuontitakuu. Erilaisten vientitakuiden avulla pyritään takaamaan suomalaisille yrityksille tasavertaiset mahdollisuudet onnistua kansainvälisillä markkinoilla. (Finnvera 2021d.)

3.1.2 Pankit ja rahoitusyhtiöt

Suurin osa rahoituksista haetaan vielä pankeilta, joten yleisin ja perinteisin tapa saada rahoitusta yritykselle on pankkilaina. Suomessa yrityksille on tarjolla paljon erilaisia ja eri ehdoilla varustettuja lainoja. Lähes kaikki pankit Suomessa tarjoavat yrityslainoja. Esimerkiksi Nordea tarjoaa yrityslainoja, jotka on jaettu yli kymmeneen eri vaihtoehtoon (Nordea 2021).

Nordean vaihtoehtoja ovat esimerkiksi yrityksen joustoluotto ja yrityslaina. Yrityksen joustoluotto on vakuudeton laina, joka soveltuu esimerkiksi pieninvestointeihin ja käyttöpääoman tarpeen kattamiseen. Nordean tarjoamalla yrityslainalla, eli eurolainalla, yritys voi laajentaa yritystoimintaansa tai rahoittaa investointeja. Nordean yrityslainaa voi hakea suoraan verkosta ja yrityksellä tulee olla seuraavat tiedot hakemusta varten valmiina: tiedot yrityksen omistussuhteista, tilinpäätös tai liiketoiminnan tulot viime vuodelta, yrityksen kuvaus ja seuraavan vuoden budjetti. Näiden lisäksi uudella yrityksellä tulee olla liiketoimintasuunnitelma. (Nordea 2021.)

Yritykset voivat hakea myös rahoitusta eri rahoitusyhtiöiden kautta – esimerkiksi Santander ja Yritysluotto. Santander Consumer Finance Oy tarjoaa monipuolisia rahoitusvaihtoehtoja yritys- ja yksityisasiakkaille. Santander ei ole erikseen eritellyt lainoja yritysten ja yksityishenkilöiden välillä. (Santander 2021.)

Yritysluotto on yrityksille suunnattu rahoitusyhtiö. Yritysluottoa voi hakea mikä tahansa suomalainen yritys, joka on merkitty kaupparekisteriin. Yritysluoton lainatarjousta voi pyytää Yritysluoton verkkosivuilta. Yritysluoton kautta yritys voi hakea rahoitusta mm. yrityksen liiketoiminnan kasvattamista tai kehittämistä varten, muiden rahoitusyhtiöiden tavoin. (Yritysluotto 2021.)

3.1.3 Vakuutusyhtiöt

Suomessa yritykset voivat hakea rahoitusta myös eri vakuutusyhtiöiden kautta. Yksi näistä vakuutusyhtiöistä on LähiTapiola. Yritys voi hakea LähiTapiolasta rahoitusta esimerkiksi investointeihin, käyttöpääoman kasvattamiseen, ajoneuvoihin ja työkoneisiin tai kone- ja laitehankintoja varten. Yritys voi saada rahoitusta LähiTapiolalta sen päätoimisesta pankista riippumatta. (LähiTapiola 2021.)

3.1.4 TyEL-takaisinlainaus

Jokaisella työeläkevakuutuksen ottaneella työnantajalla on oikeus lainata takaisin omalle työeläkeyhtiölleen maksamiaan työeläkemaksuja. Takaisinmaksua ei siis voi hakea mistä tahansa eläkeyhtiöstä, vaan se tulee hakea siltä eläkeyhtiöltä, johon yritys maksaa eläkemaksut. Yhtiö- tai yhteisömuodolla ei ole merkitystä, sillä takaisinlainaoikeus koskee kaikkia työnantajia. (Työeläkevakuuttajat 2020.)

Maksetuista eläkemaksuista osa rahastoidaan ja osa menee juokseviin eläkkeisiin. Takaisinlainaus koskee osaa maksujen rahastoitavasta osuudesta eli työnantajalla on oikeus saada lainaa eläkerahastosta, joka kertyy maksetuista vakuutusmaksuista. TyEL-takaisinlainan suuruus riippuu maksettujen vakuutusmaksujen määrästä. Takaisinlainaan voi olla myös yhtiökohtaisia rajoituksia. (Työeläkevakuuttajat 2020.) Esimerkiksi työeläkevakuutusyhtiö Ilmarisen takaisinlainausoikeus on käytettävissä, kun rahasto-osuuden suuruus on vähintään 10.000 euroa ja TyEL-vakuutus on voimassa Ilmarisessa (Ilmarinen 2022).

3.1.5 Itserahoitus

Rahoitusvaihtoehtona aloittavalle yritykselle on käyttää säästöinä olevia varoja. Pienen yrityksen, jossa on esimerkiksi vain omistaja töissä, perustaminen ei

välttämättä vaadi suuria rahallisia panostuksia. Perheestä, ystävistä tai lähituttavapiiristä saattaa löytyä myös mahdollinen yrityskumppani. Tässä tilanteessa aloittavan yrittäjän ei tarvitse sijoittaa yritykseen yksin niin paljon pääomaa. Yhdysvalloissa itserahoituksesta käytetään myös termiä ”bootstrapping”. Yhdysvalloissa itserahoittaja saattaa kohdata kalliita maksuja, jos hän päättää rahoittaa yritystään eläkesäästötilillä olevilla varoilla. Pahimmassa tapauksessa itserahoittaja saattaa vahingoittaa omaa mahdollisuuttaan jäädä eläkkeelle. (SBA 2021a.)

3.1.6 COVID-19:n vaikutukset liiketoimintaan Suomessa

Koronavirus ja sen tuomat rajoitukset ovat vaikeuttaneet huomattavasti mm. ravintola- ja kulttuurialan toimijoita Suomessa. Kaikista edellä mainituista yrityksistä noin 20 prosenttia on joutunut lomauttamaan tai pahimmassa tapauksessa irtisanomaan työntekijöitään ainakin jossain vaiheessa pandemiaa. Syksyllä 2020 hieman alle kolmasosa näiden alojen yrityksistä ennusti, että niiden liiketoiminta tulee vähentymään huomattavasti loppuvuoden aikana. (Huovinen, J. 2020.)

Suomen Yrittäjien syksyllä 2021 tehdyn tutkimuksen mukaan tapahtuma-alan kannattavuuden pudotus oli jyrkkä. Alalla jatkamaan pystyneistä yrityksistä noin puolet saivat tehtyä noin neljänneksen koronapandemiaa edeltäneen vuoden tuloksesta. Koronaviruspandemian aikana moni tapahtuma-alan yritys on joutunut ahdinkoon, sillä yritykset eivät ole pystyneet alentamaan vuotuisia kustannuksiaan samassa suhteessa liikevaihdon laskuun. Tämä on toisaalta ymmärrettävää, sillä noin neljänneksellä Suomen tapahtuma-alan yrityksistä liikevaihto aleni yli puolella. Valtiolta mahdollisesti saadut rahalliset korvaukset eivät ole pystyneet täyttämään liikevaihdon alenemisesta syntynyttä aukkoa liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta. Elinkaareltaan nuoret yritykset ovat kärsineet negatiivisesta muutoksesta todennäköisemmin, kuin jo markkinoilla pitkään toimineet yritykset. (Yrittäjät 2021d.)

3.1.7 COVID-19 koronatuot yrityksille Suomessa

Suomessa yritykset ovat voineet hakea koronan aiheuttamaan taloudellisen tilanteen heikentymiseen tukia ELY-keskukselta ja Business Finlandilta. Tukien samanaikainen käyttö on kiellettyä, jos yritys on hakenut useampaa kuin yhtä tukea. Samaan tarkoitukseen ei myöskään myönnetä tukea useaan otteeseen. Valtiokonttorin myöntämää kustannustukea voi kuitenkin hakea toisella hakukierroksella, vaikka yritykselle olisi myönnetty aiemmin muita tukia. Nämä aiemmin myönnettyt tuet eivät kuitenkaan vaikuta kustannustuen laskentaan, mutta yrityskohtainen yläraja ei saa ylittyä. Euroopan komissio hyväksyi puitetukiohjelman (SA.56995(2020/N), jossa yrityskohtaisen yhteenlaskettujen tukien yläraja on 800.000,00 euroa. (Yrittäjät 2021c.)

ELY-keskus myöntää 1–5 henkilöä työllistävien yritysten koronatuot. ELY-keskuksen vastuulla on myös REACT–EU –rahoitukseen liittyvän yrityksen kehittämisavustuksen myöntäminen. Tätä tukea oli mahdollista hakea 31.5.2021 asti. Suuremmat yritykset olivat oikeutettuja hakemaan tukia Business Finlandilta ELY–keskuksen sijaan. Näiden ohella ravitsemusliiketoimintaa harjoittavat yritykset olivat oikeutettuja hakemaan tälle liiketoiminta–alalle suunnattua tukea. Maaseudun mikroyrityksille sekä maatalouden alkutuotantoa ja kalataloutta harjoittaville yrityksille oli kategorisoitu omat tuot. (Yrittäjät 2021c.)

Business Finland

Liiketoiminnan kehitysrahoitus

Liiketoiminnan kehitysrahoitus on Business Finlandin rahoituspalvelu, joka myöntää avustusta, jota yrityksen ei tarvitse maksaa takaisin.

Rahoituspalvelulla on kaksi eri rahoitusta eikä niitä voi hakea samanaikaisesti. Sekä esiselvitysrahoitus että kehittämisrahoitus liiketoiminnan häiriötilanteisiin voidaan myöntää yritykselle vain kerran, poikkeustapauksissa uudemman kerran. Esiselvitysrahoitusta liiketoiminnan häiriötilanteisiin voidaan myöntää

enintään 10.000,00 euroa ja kehittämisrahoitusta enintään 100.000,00 euroa yritystä kohden. Molemmissa avustuksissa myönnetyn määrän suuruus on 80 prosenttia hyväksytyistä kokonaiskustannuksista. (Business Finland 2021.)

Sekä esiselvitys– että kehittämisrahoitusta voi käyttää kehittämiseen. Operatiiviseen toimintaan avustuksia ei saa käyttää. Avustusta on soveltuva käyttää esimerkiksi uusien palvelujen tai tuotteiden kehittämiseen, verkkokaupan ja digitaalisen liiketoimintamallin suunnitteluun ja sen kehittämiseen, markkinointisuunnitelman luomiseen tai mihin tahansa muuhun uuteen toimenpiteeseen, jonka yritys kokee tarpeelliseksi pandemian aiheuttamassa tilanteessa. Tarpeellisuuden jokainen yritys määrittelee itse. Rahoitusta ei voi käyttää menetety kassavirran tai muiden tappioiden kuittaamiseen, investointeihin, operatiivisen toiminnan palkkakuluihin eikä markkinointikuluihin. Hyväksytyt kuluja ovat kuitenkin oman yrityksen rahapalkat, henkilösivukustannukset (30 prosenttia maksetuista palkoista, jotka on hyväksytty avustusta hakiessa) ja ostettavat palvelut. (Business Finland 2021.)

Tilapäinen TKI-laina häiriötilanteisiin

TKI-laina on suunnattu osakeyhtiömuotoisille pk- ja midcap-yrityksille ja yhdistyksille sekä säätiöille, joiden harjoittama liiketoiminta on merkittävällä tasolla. Pk-yrityksen ja suuryrityksen määritelmäero on siinä, että pk-yritykset ovat alle 250 työntekijän yrityksiä, joiden liikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa taseen loppusumman ollessa enintään 43 miljoonaa euroa. Nämä mittarit ylittävät yritykset ovat suuryrityksiä. Midcap-yritykset ovat suuria yrityksiä, joiden liikevaihto on konsernin tasolla enintään 300 miljoonaa euroa viimeistä vahvistettua tilinpäätöstä tarkasteltaessa. Hakijan pitää pystyä osoittamaan, miten koronaviruksella on ollut merkittävä negatiivinen vaikutus yrityksen liiketoimintaan tai millaisen uhan se muodostaa. Hakemuksessa on myös tuotava ilmi, miten yrityksen haasteet ratkaistaan TKI-avustusta hyödyntäen. Ehtona rahoituksen myöntämiselle on, että yrityksen liiketoiminta on riittävän suurta, että se pystyy toteuttamaan vähintään 150.000,00 euron suuruisen TKI-

projektin ja maksamaan lainan takaisin liiketoiminnan tuotoista. (Business Finland 2021.)

Suuryritykset, maatalouden alkutuotannon yritykset, avoimet ja kommandiittiyhtiöt, yksinyrittäjät ja 1–5 henkilöä työllistävät yritykset eivät ole oikeutettuja hakemaan TKI-lainaa Business Finlandilta. Toiminimiyrityksiä Business Finland ei voi lainsäädännön mukaan rahoittaa. (Business Finland 2021.)

Myönnettävän lainan vähimmäismäärä on 100.000,00 euroa, koska liiketoiminnan häiriötilanteeseen myönnettävillä TKI-lainoilla rahoitetaan vain suuria yrityksiä. Lainan enimmäismäärä riippuu yrityksestä. Kansainvälistä kasvua hakevien yritysten kohdalla Business Finland arvioi lainan suuruutta tarpeen mukaan, kun taas kotimarkkinoilla toimiville yrityksille, yhdistyksille ja säätiöille lainan enimmäismäärä on puoli miljoonaa euroa. TKI-lainoihin on mahdollisuus saada kolme lyhennysvapaata vuotta ja laina-aika on pääsääntöisesti seitsemästä kymmeneen vuotta. Laina myönnetään ilman vakuutta. (Business Finland 2021.)

Avustuksen hyväksyttävät kustannukset määräytyvät TKI-projektin sisällön ja tavoitteiden mukaan. Esimerkiksi oman henkilöstön palkkakulut projektin osalta, niiden sivukulut sekä yleiskustannukset voidaan hyväksyä kustannuksiksi. Hyväksyttävät kustannukset ovat aiheutuneet suoriteperusteisesti projektin kestoaikana, ovat rahoituksen saajan kirjanpidossa ja ovat nettomääräisiä ja arvonalisäverottomia. Muiden avustusten tavoin TKI-lainaa ei voi käyttää koronapandemiasta aiheutuneiden tappioiden kuittaamiseen, operatiivisen toiminnan kustannuksiin, myyntiin tai markkinointiin tai investointeihin. Rahoitusta voidaan käyttää kahteen erilaiseen projektityyppiin. Hakija, joka toimii kotimarkkinoilla ja/tai kansainvälisillä markkinoilla, pyrkii ratkaisemaan suoraan TKI-lainan avulla koronapandemian aiheuttamia haittoja tai liiketoimintauhkaa. Toisessa projektissa hakija, jonka kansainvälinen kasvu on vaikeutunut COVID-19 tilanteen takia, hakee TKI-lainaa, mutta ei pyri ratkaisemaan suoraan yrityksen kohtaamia koronan aiheuttamia ongelmia. TKI-

projektin avulla avustuksen saajan on mahdollista uudistaa palveluitaan ja tuotteitaan, ja parantaa näin kilpailukykyään. (Business Finland 2021.)

ELY-keskus

ELY-keskuksen avustusta voi hakea yritykset, joissa on avustuksen hakuhetkellä enintään viisi pääsääntöistä työntekijää. Yksinyrittäjät eivät ole oikeutettuja hakemaan tätä avustusta ja yrityksen koon tarkastelussa voidaan ottaa huomioon myös lomautettujen työntekijöiden määrä työntekijöitä laskettaessa. Avustus voidaan myöntää yrityksille, joiden liiketoimintaan koronavirus on vaikuttanut negatiivisesti ja yrityksille, jotka pyrkivät uudistumaan ja vahvistamaan osaamistaan. Lisäksi avustus on tarkoitettu vähintään yhden työsuhteisesti työllistävälle yksityiselle elinkeinonharjoittajille. Maa-, metsä-, ja kalatalouden yritykset sekä maataloustuotteiden jalostajat eivät ole oikeutettuja saamaan tätä ELY-keskuksen avustusta. Avustusta voidaan myöntää koko maassa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2021a.)

ELY-keskuksen myöntämää avustusta myönnetään tilanneanalyysin tekemiseen ja/tai yrityksen kehittämistoimenpiteitä varten. Myönnetyn avustuksen edellytyksinä on, että yrityksen liiketoiminnan arvioidaan olevan kannattavaa tulevaisuudessa ja yritys on koronaviruksen vuoksi taloudellisissa ja toiminnallisissa ongelmassa, mutta pyrkii kaikesta huolimatta uudistumaan tai vahvistamaan osaamistaan. (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2021a.)

Tilanneanalyysissä yritys selvittää ja/tai suunnittelee yrityksen toimintaa ja uusia liiketoimintoja sekä organisoii tuotantoa ja palveluja koronan aiheuttaman erikoistilanteen aikana, tulevaisuutta silmällä pitäen. Tilanneanalyysin kartoittamista varten haetun avustuksen suuruus on enintään 10.000,00 euroa, kuitenkin enintään 80 prosenttia perusteena olevista laskennallisista kustannuksista. Tilanneanalyysin hyväksyttäviä kustannuksia ovat yrityksessä työskentelevien palkkakustannukset ja välilliset kustannukset. Välillisten

kustannusten määrä saa olla enintään puolet laskennallisista palkkamenoista. (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2021a.)

ELY-keskus voi myöntää kehittämistoimenpideavustusta, jos toimenpiteet liittyvät yrityksen liiketoiminnan uudelleensuuntaamiseen, tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen, osaamisen vahvistamiseen tai tuotannon organisointiin ja jos kehittämistoimenpiteet parantavat yrityksen mahdollisuuksia sekä pandemiatilanteessa että tulevaisuudessa. Tilanneanalyysin tavoin avustuksen määrä on korkeimmillaan 80 prosenttia perusteena olevista laskennallisista kustannuksista. Kehittämistoimenpideavustuksen määrä suhteutetaan yrityksen toiminnan laajuuteen ja on enintään 100.000,00 euroa yritystä kohden. Hankkeeseen kohdistuvat yrityksen maksamat palkat ja niiden perusteella laskettavat välilliset kustannukset, tuotteiden kehittämiseen liittyvät raaka-aineet ja ulkoisten palvelujen ja asiantuntijoiden käyttö ovat hyväksytyjä kustannuksia kehittämistoimeen myönnettyjen avustusten saamiseen. Lähes poikkeuksetta, muiden avustuksien tavoin, tätäkään myönnettyä rahaa ei saa käyttää esimerkiksi koneiden ja laitteiden ostamiseen tai muiden investointien tekemiseen. (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2021a.)

REACT-EU rahoitus (Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe)

REACT-EU (Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe) rahoituksella tuetaan pk-yrityksiä, digitaalista osaamista, tutkimus- ja kehitystoimintaa sekä yritysten kehittämistä. Avustukset jakautuvat vuosille 2021–2023 ja niiden suuruus on yhteensä hieman vajaat 300 miljoonaa euroa. Rahoitus on suunnattu erityisesti alueille, joiden työllisyys ja talous ovat kärsineet merkittävästi koronaviruksen aiheuttamista vaikeuksista. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2021.)

REACT-EU rahoituksella on tarkoitus korjata COVID-19 pandemian aiheuttamia vahinkoja ja se kohdennetaan erityisesti niistä kärsineille pk-yrityksille. Kohderyhmää ovat kasvukykyiset pk-yritykset, jotka toimivat teollisuuden alalla,

matkailu- ja palvelualan yritykset, jotka ovat suuntautuneet kansainvälisyyteen, ja pk-yritykset, jotka uudistavat hyvinvointi-, sosiaali- ja terveysalan palveluita ja toimintamalleja. Rahoitettavissa hankkeissa kehitetään yritysten liiketoimintamalleja, edistetään uuden teknologian käyttöönottoa ja digitaalista osaamista, vähähiilistä, vihreää taloutta sekä kiertotaloutta edistäviä ratkaisuja, esimerkiksi palvelujen ja tuotteiden osalta. (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2021b.)

3.2 Yhdysvallat

3.2.1 Riskipääomasijoitus

Yritys voi myös hakea yritykselleen potentiaalista sijoittajaa, joka on ns. riskipääomasijoittaja. Pääomaa tarjotaan yleensä vastineeksi omistusosuudesta ja aktiivisesta roolista yrityksessä. Riskipääomasijoitus eroaa perinteisestä rahoituksesta, sillä se ei ole laina. Yleensä riskipääomasijoitus keskittyy nopeasti kasvaviin yrityksiin. (SBA 2021a.)

Riskipääomasijoittajan ja bisnesenkelin välillä on eroja. Bisnesenkelit ovat yleensä innokkaampia sijoittamaan startup-yritykseen, jolla on mielenkiintoinen idea, kun taas riskipääomasijoittaja haluaa nähdä yrityksen kasvupotentiaalin. Riskipääomasijoittajat sijoittavat keskimäärin enemmän rahaa kuin bisnesenkelit, mutta riskipääomasijoittajat saavat tätä kautta vastineeksi suuremman osuuden yrityksestä. (Chase 2022.)

3.2.2 Joukkorahoitus

Joukkorahoitus on tapa kerätä rahaa projektien ja yritysten rahoittamiseen. Sen avulla varainkeruuhenkilöt voivat kerätä rahaa suurelta määrältä ihmisiä eri verkkoalustoja käyttäen. Joukkorahoitusta käyttävät useimmiten startup-yritykset tai kasvavat yritykset, jotka haluavat saada lisää pääomaa.

Joukkorahoitus on innovatiivinen tapa hankkia rahoitusta uusille projekteille, yrityksille tai ideoille. (European Commission 2021.)

Joukkorahoituksen neljä päätyyppiä ovat vertaislainaus, osakejoukkorahoitus, palkintoihin perustuva joukkorahoitus ja lahjoituspohjainen joukkorahoitus (European Commission 2021).

Vertaislainauksessa ryhmä sijoittajia lainaa rahaa yritykselle odottaen, että sijoitettu summa maksetaan takaisin korkojen kera. Vertaislainaus muistuttaakin hyvin paljon perinteistä pankkilainaa. Erona on, että yhden sijoittajan (pankki) sijaan rahaa lainataan useammalta sijoittajalta. Osakejoukkorahoituksessa myydään osuus yrityksestä useille sijoittajille vastineeksi sijoituksesta. Tämä ei juurikaan eroa yleisestä osakkeiden ostosta ja myynnistä. (European Commission 2021.)

Palkintoihin perustuvassa joukkorahoituksessa yksilöt lahjoittavat yritykselle rahaa. Vastineeksi lahjoittajat saavat ei-taloudellisia palkkioita, kuten tavaroita tai palveluita. Lahjoituspohjaisessa joukkorahoituksessa yksilöt lahjoittavat pieniä summia tietyn hyväntekeväisyysprojektin laajemman rahoitustavoitteen saavuttamiseksi. Lahjoittajat eivät saa vastineeksi taloudellista tai aineellista hyötyä. (European Commission 2021.)

Joukkorahoituksessa on sekä hyviä että huonoja puolia. Joukkorahoitusta hankkiessa sijoittajat ovat todennäköisiä asiakkaita tulevaisuudessa. Rahoituksen hakija saa hyvän kuvan siitä, onko liikeidealle tai tuotteelle tarvetta tai halukkuutta. Joukkorahoitus voi olla myös nopea tapa kasvattaa pääomaa. (Nibusinessinfo 2022.) Sijoittajat voivat jakaa omia näkemyksiään ja ideoitaan. Heidän mielipiteensä ja näkökulmansa voivat edesauttaa yrityksen tai tuotteen kehittämistä. (Nibusinessinfo 2022.)

Yksi joukkorahoituksen huono puoli on, että tuote on heti alkuvaiheessa kaikkien nähtävillä. Tämä altistaa tuotteen tai idean helposti kopioimiselle. Pahimmassa tapauksessa joku toinen kehittää sitä hieman, jolloin se voi olla houkuttelevampi sijoituskohde. Huonosti onnistuneella tai täysin

epäonnistuneella projektilla voi olla negatiivisia vaikutuksia yritykseen, sillä se saattaa altistaa yrityksen huonolle maineelle. (Nibusinessinfo 2022.)

3.2.3 Lainat

Yhdysvalloissa yrityskulttuuriin kuuluu asiakaslähtöisyys, jonka avulla saadaan asiakastytyväisyys mahdollisimman korkeaksi ja asiakassuhteet vahvemmaksi (Kokemuller, N. 2022). Esimerkiksi Bank of Americalla on monia eri vaihtoehtoja yrityslainoille. Lainoja on räätälöity pienemmistä maa-alue tai rakennus- sekä työkalu- ja tarvikelainoista aina suuriin lainoihin asti. Terveystuon yrityksille ja terveydenhuollon yksityisille harjoittajille (lääkärit, hammas- ja eläinlääkärit) on räätälöity myös omia lainavaihtoehtoja. (Bank of America 2021.) Yhdysvalloissa yritys voi hakea verkon välityksellä suhteellisen suuriakin lainoja. Esimerkiksi US Bankille voi tehdä verkossa lainahakemuksia jopa 250.000,00 dollariin saakka. Yritys voi myös hakea US Bankilta esimerkiksi liikekiinteistön osto- tai jälleenerahoitustarpeisiin jopa kymmenen miljoonan dollarin lainaa. Suurimpia lainoja ei voi hakea verkossa, vaan niitä varten on varattava aika. (US Bank 2021.)

3.2.4 Small Business Loans

Small Business Loan on hyvä vaihtoehto, jos yrityksen perustamiseen tarvitaan lainaa, mutta yrittäjä haluaa hallita yritystä eikä luopua yrityksen omistuksesta. Small Business Loanit haetaan pankeilta ja luotto-osuuskunnilta. Lainan saamiseen on paremmat mahdollisuudet, jos yrityksellä on kaikki tarvittavat liitteet valmiina hakemusta tehtäessä. Liitteinä pitää olla liiketoimintasuunnitelma, kululaskelma ja taloudellinen ennuste seuraavalle viidelle vuodelle. (SBA 2021a.)

3.2.5 COVID-19:n vaikutukset liiketoimintaan Yhdysvalloissa

Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of American (PNAS) keväällä 2020 tekemän tutkimuksen mukaan 43 % tutkimukseen osallistuneista yrityksistä oli joutunut lopettamaan koronaviruspandemian takia. Tutkimuksen kysely suoritettiin vuoden 2020 maaliskuuhun taitteessa. (Bartik, A.W., Bertrand, M., Cullen, Z., Glaeser, E., Luca, M. & Stanton, C. 2020.)

Tutkimuksen neljä pääteemaa ja niiden keskeinen sisältö on esitetty seuraavassa. Tutkimuksessa käsiteltyjen keskivertoyritysten kulut olivat noin 10.000 dollaria kuukaudessa ja keskivertoyrityksen rahavaroilla pystyttiin kattamaan vain muutaman viikon kulut. Yritykset joutuivat lakkauttamaan liiketoiminnan joksikin aikaa jo muutaman viikon jälkeen globaalin kriisin alkamisesta (Bartik, A.W. ym. 2020). Arviot koronaviruspandemian pitkästä kestästä linkittyvät suoraan yritysten suunnitelmaan kamppailla pandemiaa vastaan ja yritysten kykyyn jatkaa liiketoimintaa. Pahimmassa tapauksessa liiketoiminta joudutaan lopettamaan pysyvästi. Moni pienyritys oli, ja on vieläkin, taloudellisesti heikossa tilanteessa. Suurin osa yrityksistä suunnitteli hakevansa avustusta Coronavirus Aid, Relief, and Economic Security Actin (CARES) kautta. Prosessissa ilmeni monia ongelmia, joista esimerkkejä ovat tuen myöntäjien hallinnollisten toimenpiteiden viivästyminen ja yrityksen vaikeudet todentaa olevansa oikeutettu kyseisen apurahaston tukeen. (Bartik, A.W. ym. 2020.)

Vaikutukset vaihtelivat myös toimialojen välillä. Vähittäiskaupan, taiteen ja viihteen, ruokapalvelujen ja ravintola-alan yrityksistä kaikki ilmoittivat työllisyyden laskusta vähintään 50 %. Rahoitus-, asiantuntija- ja kiinteistöalan yrityksillä oli vähemmän laskua, sillä nämä alat pystyivät mukautumaan paremmin pandemian aiheuttamiin vastoinkäymisiin. (Bartik, A.W. ym. 2020.)

Kriisin kestolla on keskeinen rooli mahdollisiin kokonaisvaikutuksiin. Globaalissa kriisissä, joka kestää yli neljä kuukautta yhden kuukauden sijaan, vain 47 % yrityksistä odotti olevansa auki vielä vuoden 2020 joulukuussa. Kuukauden

kestävällä kriisillä vastaava luku oli 72 %. Toimialalla on suuri merkitys yrityksen liiketoiminnan jatkumisen kannalta. Henkilökohtaiset palvelut (esimerkiksi parturi-kampaajat ja hierojat), ravintolat, viihdealan yritykset ja vähittäiskaupat raportoivat huonommista näkymistä pandemiasta selviämiseen. Aloilla, joilla kasvokkain tapahtuvia kontakteja tarvitaan huomattavasti vähemmän, näkömä ei ollut yhtä huono. (Bartik, A.W. ym. 2020.)

Lähes puolet amerikkalaisista työskentelee pk-yrityksissä. Heidän kohtalonsa on linkitettyä pienten ja keskisuurten yhdysvaltalaisyriyten selviämiseen pandemian aiheuttamista valtavista taloudellisista ongelmista. PNAS:in tutkimus suoritettiin aikana, jolloin poliittinen epävarmuus oli huomattavaa ja ennen kuin Yhdysvallat oli antanut virallisen lausunnon yrityksille myönnettävistä tuista. PNAS arvioi, että jos kriisi kestää yli puoli vuotta, pelkät yritysten sulkemiset voivat johtaa yli 35 miljoonan työpaikan häviämiseen. (Bartik, A.W. ym. 2020.)

3.2.6 COVID-19 koronatuot yrityksille Yhdysvalloissa

Yhdysvaltain hallituksella on viisi päärahoitusohjelmaa, joista eri kategorioiden yritykset ja organisaatiot voivat hakea taloudellista tukea koronaviruksen aiheuttamaan ahdinkoon. Rahoitusohjelmat ovat seuraavat (SBA 2021d.):

1. Paycheck Protection Program (PPP)

Tämä taloudellisia vaikeuksia helpottava palkkojen suojausohjelma auttaa yrityksiä pitämään työntekijöitänsä työllistettynä koronaviruspandemian aikana.

2. COVID-19 Economic Injury Disaster Loan

Apuraha / laina tarjoaa taloudellista helpotusta pienille yrityksille ja voittoa tavoittelemattomille järjestöille, jotka kärsivät koronaviruksen aiheuttamista väliaikaisista tulonmenetyksistä.

3. Restaurant Revitalization Fund

Tämä rahoitusohjelma tarjoaa tukea kriteerit täyttävälle ravintoloille, baareille ja muille ruokapalveluyrityksille, joihin koronavirus on vaikuttanut.

4. Shutter Venues Grant

Shutter Venues Grant on tapahtuma-alalle suunnattu apurahaohjelma. Tämä tarjoaa hätäavustusta tukikelpoisille tapahtumapaikoille.

5. SBA debt relief

Tämä ei ole varsinainen rahoitusapu. SBA (Small Business Administration) tarjoaa taloudellista korvausta ja helpotusta nykyisille SBA lainanottajille globaalien pandemian aikana.

Paycheck Protection Program (PPP)

Palkkojen suojausohjelma (PPP) on laina, joka on tarkoitettu kannustamaan pieniä yrityksiä pitämään työntekijät palkattuina. Lainanottajat voivat saada PPP-anteeksiannon (PPP loan forgiveness). Small Business Administration (SBA) tarjosi kyseisiä PPP-lainoja 31.05.2021 asti. (SBA 2021h.)

Ohessa lyhyesti ohjelmaan tulleista muutoksista, joista presidentti Joe Biden ilmoitti 22. helmikuuta 2021. (SBA 2021h.)

24. helmikuuta 2021 SBA mahdollisti kahden viikon ajan yksinomaisen PPP-lainahakemuksen yrityksille ja organisaatioille, joissa on alle kaksikymmentä työntekijää. Muutamia muita SBA:n tekemiä muutoksia:

- Yksityisyrittäjien, itsenäisten urakoitsijoiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien on mahdollista saada enemmän taloudellista tukea
- Pienyritysten omistajilla, jotka ovat kamppailleet opintolainamaksujen kanssa tai laiminlyöneet opintolainamaksuja, on mahdollisuus hakea PPP-lainaa
- SBA on taannut oikeuden ei-kansalaisten pienten yritysten omistajien hakea PPP-lainaa.

Luotonantajat käyttävät yleistä luottojen pisteytystä luottoriskin ja korkojen määrittämiseen. SBA auttaa takaamaan joitain lainoja, joita ei muuten

myönnettäisi. On tärkeää tuoda esille yrityksen taloudelliset ennusteet ja kuinka varat käytetään. (SBA 2021f.)

COVID-19 Economic Injury Disaster Loan

EIDL lainan tarkoituksena on helpottaa yrityksiä taloudellisten velvoitteiden ja toimintakulujen kanssa ja laina on tarkoitettu käyttämään normaalien, kiinteiden liiketoimintakustannusten, esimerkiksi vuokran ja vakuutusmaksujen hoitamiseen. Toimintakuluilla tarkoitetaan niitä liiketoiminnan kuluja, jotka olisi voitu normaaleissa oloissa hoitaa. Lainan, joka on myönnetty ennen 6.4.2021, enimmäismäärä on 500.000,00 dollaria. Lainan takaisinmaksuaika on kolmekymmentä vuotta. Lainan korko on yrityksillä 3,75 % ja voittoa tavoittelemattomilla organisaatioilla 2,75 %. (SBA 2021b.)

Yhdysvaltain hallituksen linjauksen mukaan pienyrittäjät ja ehtoihin sopivat maatalousyritykset sekä voittoa tavoittelemattomat organisaatiot olivat oikeutettuja hakemaan tätä matalan koron lainaa 01.01.2022 asti. Lainaa pystyi hakemaan kaikissa osavaltiossa sekä niillä Yhdysvaltain hallinnoimilla alueilla, joilla on pysyvää asutusta. (SBA 2021b). Pysyvästi asutut Yhdysvaltain hallinnoimat alueet ovat Puerto Rico, Pohjois-Mariaanit, Guam, Amerikan Samoa ja Yhdysvaltain Neitsytsaaret (USGS 2022). Maatalousyrityksiin lasketaan mukaan ne yritykset, jotka harjoittavat elintarvikkeiden tuotantoa, karjanhoitoa ja karjankasvatusta, vesiviljelyä sekä kaikkea muuta viljelyyn ja maatalouteen liittyvää teollisuutta. (SBA 2021b.)

Restaurant Revitalization Fund

Yhdysvalloissa on käytössä ravintola-alan elvytysapuraha (RRF). Sillä autetaan ravintoloita ja muita tukikelpoisia yrityksiä jatkamaan liiketoimintaa. Tämä apurahaohjelma tarjoaa ravintoloille rahoitusta, joka korvaa niiden pandemiaan liittyviä liiketoiminnan tulon menetyksiä. Rahaston kautta yrityksen on mahdollista saada jopa kymmenen miljoonaa dollaria, mutta enintään viisi

miljoonaa dollaria yhtä ravintolaa kohden. Pienin myönnettävä määrä on tuhat dollaria. Rahoituksen vastaanottajan ei tarvitse maksaa saamaansa summaa takaisin, kunhan varat on käytetty hyväksyttäviin käyttötarkoituksiin 11.3.2023 mennessä. (SBA 2021i.)

Tukikelpoisia RRF-apurahaan oikeutettuja yhteisöjä, jotka ovat kokeneet pandemian aiheuttamia tulojen menetyksiä ovat:

1. Ravintolat
2. Ruokakojut ja ruokarekat
3. Pitopalvelut
4. Baarit, salongit, lounget ja tavernat
5. Välipalaa ja alkoholittomia juomia tarjoavat paikat

Seuraavat ovat oikeutettuja tukeen, jos paikan päällä tapahtuvan myynnin osuus on vähintään 33 % bruttotuloista:

6. Leipomot
7. Panimopubit, maisteluhuoneet ja hanabaarit
8. Panimot ja pienpanimot
9. Viinitilat ja tislaamot
10. Majatalot, joiden elintarvikkeiden ja juomien myynti paikan päällä on vähintään kolmasosa bruttotuloista

Myös alkoholijuomien tuottajan lisensoidut tilat ja tilat, joissa asiakkaat voivat maistella tai ostaa tuotteita ovat oikeutettuja hakemaan RRF-apurahaa. (SBA 2021i.)

RRF-apurahaohjelmassa ensisijaisena kohteena ovat pienyritykset. Näissä yrityksissä omistuksen tulee olla vähintään 51 prosenttia yhdellä tai useammalla henkilöllä, joka on nainen, veteraani tai sosiaalisesti ja taloudellisesti epäedullisessa asemassa oleva. Sosiaalisesti epäedullisessa asemassa oleviksi katsotaan henkilöt, joihin on kohdistunut rodullisia tai etnisiä ennakkoluuloja heidän identiteettinsä vuoksi ottamatta huomioon heidän yksilöllisiä ominaisuuksiaan. Taloudellisesti epäedullisessa asemassa ovat ne henkilöt, joiden kyky kilpailla on heikentynyt, mikä johtuu vähentyneistä

rahoitusmahdollisuuksista verrattuna niihin, jotka eivät ole sosiaalisesti heikommassa asemassa. (SBA 2021i.)

Apurahaohjelmasta saatuja varoja voidaan käyttää määriteltyihin erityiskuluihin, joita ovat (SBA 2021i.):

- yritysten palkkakustannukset (mukaan lukien sairauslomakorvaukset)
- yritysten asuntolainavelvoitteiden maksut
- yritysten vuokramaksut (tämä ei sisällä ennakkomaksuja)
- yritysvelkojen hoito (sekä pääoma että korko, pois lukien ennakkomaksut)
- yrityspalveluiden maksut
- yritysten ylläpitokulut
- yritystarvikkeet (esimerkiksi suojavaarusteet ja puhdistusaineet)
- yritysten ruoka- ja juomakulut ja niiden raaka-aineet
- toimittajien kustannukset ja liiketoiminnan kulut

Shuttered Venue Grant (SVOG)

Shuttered Venue Grant on tapahtuma-alan yritysten apurahaohjelma, johon on varattu yli 16 miljardia dollaria. Tukikelpoiset hakijat voivat saada avustusta, joka vastaa 45 prosenttia yrityksen bruttotuloista. Yksittäisen apurahan enimmäismäärä on kymmenen miljoonaa dollaria. Koko budjetista on varattu kaksi miljardia dollaria yrityksille, jotka työllistävät enintään viisikymmentä kokopäiväistä työntekijää. (SBA 2021j.)

Tätä avustusta voivat hakea live-tapahtumapaikan toimijat tai promoottorit, teatterialan yhteisöt, live-esiintyjät – kuten artistit, museo-operaattorit ja elokuvateatterit (mukaan lukien omistajat). Yhteisön on pitänyt olla toiminnassa ennen 29. helmikuuta 2020. Tapahtumapaikalta tai promoottorilta, jolle on myönnetty aiemmin mainittua PPP (Paycheck Protection Program) apurahaa 27. joulukuuta 2020 tai sen jälkeen, vähennetään saatu lainasumma haetusta

SVOG–apurahasta. Eli haettu SVOG – myönnetty PPP = myönnetty SVOG.
(SBA 2021j.)

SVOG-apurarahastosta myönnettyjä varoja voidaan käyttää seuraaviin
kuluihin (SBA 2021j.):

- palkkakustannukset
- vuokran maksu, vesi- ja sähkömaksut
- aikataulun mukaiset velanmaksut tai asuntolainamaksut
- muut tavanomaiset ja välttämättömät liiketoiminnan kulut
 - mukaan lukien ylläpitokustannukset, hallintokulut, osavaltion määrittelemät ja paikalliset verot
- maksut ja mainonta, jotka liittyvät teatterin tai elävän esittävän taiteen tuotantoon

Avustuksen saajat eivät saa käyttää myönnettyä apurahaa kiinteistön ostamiseen, suorittaa lainamaksuja lainoista, jotka on myönnetty 15. helmikuuta 2020 jälkeen, tehdä sijoituksia tai suorittaa maksuja poliittiselle puolueelle, kampanjalle tai komitealle, eivätkä osallistua poliittisen puolueen toimintaan.
(SBA 2021j.)

Apurahan saajien on ylläpidettävä dokumentteja ja asiakirjoja, joilla he voivat osoittaa noudattaneensa SOVG-ohjelman kelpoisuusvaatimuksia. Heidän on säilytettävä työtodistukset neljä vuotta avustuksen vastaanottamisen jälkeen ja kaikki muut asiakirjat kolmen vuoden ajan. (SBA 2021j.)

SBA Debt Relief

Small Business Administration (SBA) tarjoaa velkahuojennuksia olemassa oleville SBA-lainanottajille, joiden liiketoimintaan COVID-19 on vaikuttanut.

Alkuperäisten velkojen huojennusapu

SBA:n ensisijainen lainaohjelma pk-yrityksille on 7(a) lainaohjelma. Ehdot, kuten takuuprosentti ja lainasumma, vaihtelevat lainatyyppin mukaan.

Lainatyyppien jaottelu on seuraava: Standard 7(a), 7(a) Small Loan, SBA Express, Export Express, Export Working Capital ja International Trade. SBA Express lainassa on nopeampi käsittelyaika, kun taas Export Express tarjoaa virtaviivaistetun tavan saada SBA-takuurahoitusta lainoille ja luottolimiiteille, aina puoleen miljoonaan dollariin saakka. Export Working Capital -lainat ovat tarkoitettu yrityksille, joilla on vientituloja ja jotka tarvitsevat lisäkäyttöpääomaa myynnin tukemiseen. International Trade -lainat tarjoavat pitkäaikaista rahoitusta yrityksille, jotka kasvavat lisääntyneen viennin takia tai joihin tuonti on vaikuttanut haitallisesti ja yrityksille, jotka tarvitsevat modernisointia vastatakseen ulkomaiseen kilpailuun. Yritykset voivat käyttää International Trade -lainoja rakentamiseen, kiinteistökalustoon ja käyttöpääomaan viennin edistämistä varten. (SBA 2021g.)

Osana CARES-lakia, SBA maksaa kuuden kuukauden pääoman, korot ja kaikki niihin liittyvät maksut, jotka lainanottajat ovat velkaa 7(a), 504 ja mikrolainoista, lukuun ottamatta PPP-lainoja. Tätä apua lainanottajan ei tarvitse hakea itse, vaan SBA tarjoaa tämän avun automaattisesti seuraavien määritelmien mukaan. (SBA 2021e.) CARES-lain avulla toteutettiin useita apurahaohjelmia koronaviruksen aiheuttamien taloudellisten ongelmien ratkaisemiseksi. Yhdysvaltain kongressi hyväksyi ja allekirjoitti CARES-lain maaliskuun 2020 lopulla. (U.S. Department of the Treasury 2022.)

1. Lykkäämättömien lainojen osalta SBA suorittaa kuukausimaksut seuraavien hyväksyttävien lainojen erääntyvien maksujen perusteella, joiden kokonaismäärä vastaa enintään puolen vuoden erämaksuja.

2. Tällä hetkellä lykättyistä lainoista SBA suorittaa kuukausimaksuja, joiden ensimmäinen erä erääntyy lykkäysjakson päättymisen jälkeen. Yhteensä enintään kuuden kuukauden erämaksujen suuruisena.

SBA on ilmoittanut 7(a), 504 ja mikrolainan lainanantajille maksavansa nämä lainanottajan maksut. Lainanottajan on raportoitava SBA:lle tietyin määräajoin maksettavista määristä, kunnes laina on maksettu kokonaan. 27. maaliskuuta 2020 jälkeen kerätyt maksut voidaan palauttaa luotonsaajalle lainanottajan harkinnan mukaan. (SBA 2021e.)

Lisävelkojen helpotusapu

Taloudellisesta avusta annetussa laissa hyväksyttiin myös 7(a), 504 ja mikrolainan lainanantajille velanhuojennusmaksut CARES-laissa säädetyn kuuden kuukauden ajanjakson jälkeen. Tämän avun taso vaihtelee sen mukaan, milloin laina on hyväksytty. Avustus alkaa 1. helmikuuta 2021 tai sen jälkeen. Tässä huojennusavussa on otettava yhteys lainanantajaan, jos lainanottajalla on kysyttävää tämän avun saatavuudesta SBA-lainaa varten. (SBA 2021c.)

Disaster Home and Business Loans

Ennen vuotta 2020 hyväksytyt nykyiset SBA-katastrofilainat saivat pääoman ja korkomaksujen automaattisen lykkäyksen 31. joulukuuta 2020 asti. Tätä alkuperäistä lykkäysjaksoa pidennettiin myöhemmin 31. maaliskuuta 2021 asti. Näille lainanottajille myönnetään automaattisesti kahdentoista kuukauden lykkääminen pääoman ja korkomaksujen osalta. Lainanottajat jatkavat säännöllistä maksuaikatauluun aloittamalla maksut välittömästi 31. maaliskuuta 2022, ellei lainanottaja jatka vapaaehtoisesti lainan maksua lykkäyksen aikana. Lainan korko kertyy edelleen lainan jäljellä olevasta saldosta koko lykkäyksen ajan. (SBA 2021c.)

4 Vertailua Suomen ja Yhdysvaltojen välillä

4.1 Toiminimi ja sole proprietorship

Toiminimi ja sole proprietorship ovat verrannolliset keskenään. Molemmissa yritysmuodoissa yrittäjä ja yritys ovat juridisesti sama asia, eli yrittäjä vastaa kaikesta toiminnasta henkilökohtaisella omaisuudellaan. Sekä toiminimessä että sole proprietorshipissä yrittäjä voi tehdä vähennyksiä ja pienentää näin ollen verotettavan tulon määrää. Esimerkiksi työtilan vuokra on molempien yritysmuotojen osalta hyväksyttävä kulu vähennettäväksi. Toiminimeä perustettaessa on aina tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin, kun taas sole proprietorshipia ei tarvitse yleensä erikseen rekisteröidä.

4.2 Avoin yhtiö ja partnership

Suomalainen avoin yhtiö ja yhdysvaltalainen partnership ovat hyvin samanlaisia keskenään. Sekä avoimen yhtiön että partnershipin perustamiseen tarvitaan vähintään kaksi henkilöä. Molemmissa yritysmuodoissa yhtiömiehet jakavat keskenään yrityksen voitot ja tappiot. Avoin yhtiö ja partnership eivät kumpikaan ole erikseen verovelvollisia, vaan molemmissa yhtiömuodoissa tulos jaetaan yhtiömiehille verotettavaksi henkilökohtaisessa verotuksessa. Toisin kuin avoimessa yhtiössä, partnershipissä yhtiömies ilmoittaa myös tappiot henkilökohtaisessa veroilmoituksessaan.

4.3 Osakeyhtiö ja Limited Liability Company

Suomen osakeyhtiön ja Yhdysvaltojen LLC:n välillä on sekä yhtäläisyyksiä että eroavaisuuksia. Suomessa osakeyhtiötä kohdellaan aina samalla tavalla. Yhdysvalloissa LLC:tä kohdellaan eri tavalla riippuen osakeyhtiön tekemistä päätöksistä ja jäsenten lukumäärästä. Osavaltioiden soveltamat eri säännökset heijastuvat eniten tähän yritysmuotoon ja sen perustamiseen. Yhteistä maiden

välillä on se, että kummassakaan edellä mainitussa yritysmuodossa omistajan henkilökohtainen omaisuus ei ole vaarassa, vaikka yritys joutuisi hakeutumaan konkurssiin.

Osakeyhtiöllä ei tarvitse olla osakepääomaa. Myöskään Yhdysvalloissa ei ole vaatimusta alkupääomaan, mutta perustamisesta voi syntyä muita kuluja. LLC:tä ei ole virallisesti olemassa ennen kuin perustamishakemus on käsitelty ja hyväksytty. Yksi valinnainen yrityksen perustamiseen liittyvä lisäkulu on nimivarausmaksu. (Haskin, J. 2021.) Sama koskee suomalaisia osakeyhtiöitä. Virallisesti yritys on olemassa vasta, kun se on merkitty kaupparekisteriin.

LLC:n nimen on oltava erilainen kuin muiden kyseisessä osavaltiossa olevien yritysten nimet. Nimivarausmaksulla yritys takaa haluamansa, vapaana olevan yrityksen nimen, jo perustamishakemusta tehdessä. Useimmat osavaltiot antavat varata nimen rajoitetuksi ajaksi ja varaukset maksavat yleensä alle 50 dollaria suurimmassa osassa osavaltioita. Järjestäytymismaksu on pakollinen LLC:n perustamiseen kuuluva maksu. Jokainen osavaltio asettaa omat LLC-ilmoitusmaksunsa. Maksut vaihtelevat noin 50 dollarista 500 dollariin. Puolessa osavaltioista maksu on yleensä 150–200 dollaria. Ennen kuin LLC on virallisesti perustettu, pankkitiliä ei voi avata tai allekirjoittaa LLC-sopimuksia. Monet osavaltiot tarjoavat nopeamman käsittelyn lisämaksusta. (Haskin, J. 2021.) Suomessa osakeyhtiön perustaminen maksaa sähköisellä ilmoituksella 240 euroa ja paperisella lomakkeella 380 euroa. LLC:n perustaminen ilman lisämaksuja on siis keskimäärin hieman halvempaa, kuin osakeyhtiön perustaminen.

4.4 Muut yritysmuodot

Yhdysvalloissa ei ole kommandiittiyhtiötä ja osuuskuntaa vastaavia yritysmuotoja. Suomessa puolestaan ei ole vastinetta yhdysvaltalaisille c- ja s-yhtiöille. C-yhtiöllä on joitain samoja piirteitä kuin suomalaisessa osakeyhtiössä. Esimerkiksi palkka- ja henkilöstömenot ovat vähennyskelpoisia kuluja sekä yhdysvaltalaisessa c-yhtiössä että suomalaisessa osakeyhtiössä.

S-yhtiö on C-yhtiön erityistyyppi, jota on erikseen haettava. S-yhtiössä on erityisiä rajoituksia. S-yhtiössä voi esimerkiksi olla enintään 100 osakkeenomistajaa ja kaikkien osakkeenomistajien on oltava Yhdysvaltain kansalaisia. Suomessa ei ole vastaavaa yritysmuotoa, jonka kriteerit ovat yhtä tiukat.

4.5 Rahoitusvaihtoehdot

Sekä Suomessa että Yhdysvalloissa suurin osa yrityslainoista haetaan pankeilta. Yhdysvalloissa lainasummat ovat huomattavasti suurempia kuin Suomessa. Yhdysvalloissa yrityskulttuuriin kuuluu suuresti asiakaslähtöisyys ja tämä näkyy myös pankeilta haettavissa lainoissa. Yhdysvalloissa räätälöidään paljon muun muassa pankkilainoja hakijalle sopivaksi, jolloin saadaan asiakastyytyväisyys mahdollisimman korkeaksi. Yhdysvalloissa on usein varattava aika lainakeskusteluja varten, kun taas Suomessa pienille yrityksille ja yksityishenkilöille myönnettävien lainojen hakeminen onnistuu monessa paikassa kätevästi verkossa. Tähän toki saattaa vaikuttaa asiakkuus ja lainan suuruus. Suomessa on myös huomattavasti Yhdysvaltoja yleisempää hakea yritysrahoitusta vakuutusyhtiöiltä. Tämä on yksi syy siihen, että Yhdysvalloista ei löydy vastaavaa rahoitusmuotoa Suomen TyEL-takaisinlainaukselle.

Suomen valtion omistamaa Finnvera voi verrata jollain tapaa Yhdysvaltojen Small Business Administrationiin. Molemmat tarjoavat sekä lainoja että takauksia pienille ja keskisuurille yrityksille. Molemmissa maissa yritystä rahoitetaan jo säästöissä olevilla varoilla. Itserahoittamisessakin on eroja maiden välillä. Yhdysvalloissa on tärkeää, että eläkesäästötilillä olevia varoja ei käytetä yrityksen rahoittamiseen. Pahimmassa tapauksessa yrittäjä vahingoittaa mahdollisuuksiaan päästä eläkkeelle, jos hän rahoittaa yritystään tällä tavoin.

Suomessa rahoituksen hakeminen vakuutusyhtiön kautta on yleisempää, kun taas Yhdysvalloissa joukkorahoituksen hankkiminen on suositumpaa. Myös startup-kulttuuri on enemmän pinnalla Yhdysvalloissa. Aiemmin työssä käsitelty

joukkorahoitus on lukunaan Yhdysvaltojen rahoituksen alla, sillä se on suositumpaa Yhdysvalloissa kuin Suomessa. Viime vuosina joukkorahoitus on kuitenkin yleistynyt myös Suomessa. Suomen Pankin mukaan kotimaisille rahoituksen hakijoille välitettiin lainamuotoista joukkorahoitusta määrällisesti enemmän kuin koskaan aikaisemmin (Suomen Pankki 2022).

Ilman koronaviruspandemiaakin Yhdysvalloissa on todella tarkkaa, mitä tukea tietty yritys tai yrittäjä on oikeutettu hakemaan. Suomessakin on lainoille ja muille rahoituksille tietyt vaatimukset, mutta Yhdysvalloissa lainojen ja rahoituksen tarkka lokerointi voi tehdä niiden saamisesta paljon haasteellisempaa.

4.6 Tuet ja apurahat COVID-19 pandemian aikana

Molemmissa maissa yritykset ovat oikeutettuja erilaisiin tukiin ja avustuksiin koronan aiheuttaman liiketoiminnan heikkenemisen takia. Liiketoiminnan lopettamiseen vaikuttaa se, että tukea tai avustusta ei myönnetä. Yhdysvalloissa on puolestaan paljon eritellympää, mitkä yritykset voivat hakea mitäkin tukea. Samaan tyyliin toteutetun jaottelun huomaa esimerkiksi eri pankkien myöntämässä lainoissa.

Myös koronapandemian aikana myönnettyjen tukien enimmäissummissa on suuria eroja. Yhdysvalloissa EIDL-lainan enimmäissuuruus on puoli miljoonaa dollaria, kun taas Suomessa Business Finlandin myöntämä kehittämisrahoitus liiketoiminnan häiriötilanteita varten on enintään 100.000,00 euroa. Tiettyjen tukien saamiseksi yritykset ovat joutuneet luomaan ja esittämään lyhyen aikavälin liiketoimintasuunnitelman ja miten haettu tuki tai avustus auttaa tämän suunnitelman toteuttamisessa. Tukia ei ole välttämättä myönnetty, jos yrityksen liiketoiminnan jatkuvuus tulevaisuudessa on ollut epävarmaa.

Normaalien rahoitusvaihtoehtojen tavoin, huomio kiinnittyy maiden välillä myös koronatuken kategorisointiin. Suomessa ei ole läheskään niin lokeroitua, mitkä yritykset saavat hakea mitäkin tukea. Suomessakin on poikkeuksia, mutta

lähtökohtaisesti yrityksillä on mahdollisuus hakea samaa avustusta. Yhdysvalloissa on puolestaan omat kategoriat muun muassa tapahtuma-alalle ja ravintolatoimijoille.

5 Yhteenveto ja pohdinta

5.1 Yhteenveto

Opinnäytetyö toteutettiin vertailevana tutkimuksena. Yritysmuodoissa on maiden välillä sekä yhtäläisyyksiä että eroavaisuuksia. Yhdysvaltojen sisällä yritystukien erot selittyvät osavaltiokohtaisilla säännöksillä. Yritystukien muodot ja niiden saamisen edellytykset vaihtelevat paljon maiden välillä.

Koronaviruspandemia onkin merkinnyt uusien tukimuotojen kehittämistä ja niiden kohdentamista enemmän toimialasidonnaiseksi. Tietyt rahoitusvaihtoehdot ovat suosittumia toisessa maassa. Esimerkiksi joukkorahoitus ja startup-yrityksiin sijoittaminen on suosittumpaa Yhdysvalloissa, mutta rahoituksen hakeminen vakuutusyhtiöltä on paljon yleisempää Suomessa.

Koronaviruspandemian aikana molemmat maat ovat tukeneet yrityksiä ja mahdollistaneet apurahojen hakemista eri kanavien kautta. Kaiken kaikkiaan maiden välillä löytyy enemmän yhtäläisyyksiä kuin eroja. Ehkä suurin ero on, että Yhdysvalloissa yrityskuvioita vaikeuttaa osavaltioiden keskenään erilaiset säännökset ja vaatimukset. Lopuksi on todettava, että yrityksen perustamiseen ja rahoituksen saamiseen on molemmissa maissa monipuolisia ja tilanteeseen sopivia vaihtoehtoja.

5.2 Pohdinta

Opinnäytetyön tavoitteena oli käydä läpi ja vertailla yritysmuotoja ja niiden rahoitusmahdollisuuksia Suomen ja Yhdysvaltojen välillä. Työssä käsiteltiin yleisesti, mutta kattavasti maiden yritysmuotoja, niiden rahoitusvaihtoehtoja ja tukia. Kerätyn aineiston perusteella suoritettiin vertailua maiden välillä. Opinnäytetyössä pyrittiin kertomaan selkeästi eri yritysmuodoista, niiden rahoitusvaihtoehtoista ja yritystuista. Sainkin opinnäytetyötä tehdessä selkeämmän kuvan yritysten yritysmuotojen välisistä eroista, niiden rahoitusvaihtoehtoja unohtamatta. Työtä tehdessä opin uusia asioita opinnäytetyöhön valitusta aiheesta, tiedonhausta ja itse opinnäytetyön tekemisestä. Voidaan siis todeta, että opinnäytetyössä päästiin tavoitteisiin.

Vaikka aihe on ajankohtainen, se on kuitenkin suhteellisen spesifinen. Opinnäytetyötä tehdessä opittuja asioita ei oikeastaan voi hyödyntää kunnolla yritysmaailman ulkopuolella. Aihe saattaa olla mielenkiintoinen luettavaksi, mutta eniten hyötyä opitusta on, jos on perustamassa yritystä.

Koko opinnäytetyön läpi kestävässä prosessissa suurin haaste oli aikatauluttaminen ja tieteellisen tekstin paperille saattaminen. Huomasin, että ajauduinkin moneen otteeseen vain lukemaan tekstejä ja artikkeleja sen sijaan, että olisin kirjoittanut mitään ylös. Tämä mielestäni kertoo, että aihe on mielenkiintoinen ja opinkin opinnäytetyötä tehdessäni paljon.

5.3 Tiedon luotettavuus ja eettisyys

Tiedon oikeellisuudesta on hyvä varmistua jo ennen kirjoitusvaihetta. Internetlähteitä kannattaa vertailla ja yrittää saada hankitulle tiedolle varmistus myös muita lähteitä käyttämällä. Internet-lähteiden yksi hyvä puoli on se, että tuorein tieto on nopeammin saatavilla verrattuna kirjalähteisiin. Opinnäytetyöhön käytetty tieto on koottu monia eri lähteitä käyttäen.

Missä tahansa tutkimuksessa tulee noudattaa hyvää tieteellistä käytäntöä. Hyvää tieteellistä käytäntöä noudattamalla varmistetaan tieteellisen tutkimuksen luotettavuus ja tulosten uskottavuus. (Helsingin yliopisto 2022.)

Opinnäytetyöhön kerättyä aineistoa on tutkittu mahdollisimman neutraalisti ja tulokset on esitetty sellaisenaan kuin ne ovat. Tässä opinnäytetyössä ei ole tarkoituksena etsiä parasta yritysmuotoa tai rahoitusvaihtoehtoa. Tarkoituksena on esitellä vaihtoehdot ja suorittaa niistä yleistä vertailua.

5.4 Jatkotutkimuskohteet

Jatkotutkimuskohteena voisi olla tarkempi tutkiminen pelkästään Yhdysvaltojen yritysmuotoihin ja niiden rahoitusvaihtoehtoihin osavaltiokohtaisesti. Eroja voisi tutkia ja vertailua voisi suorittaa esimerkiksi Kalifornian ja Arizonan välillä.

Toinen vaihtoehto on tutkia yritysten rahoitusvaihtoehtoja esimerkiksi viiden tai jopa kymmenen vuoden kuluttua. Vuosien jälkeen saadaan selville, onko koronaviruspandemia aiheuttanut pysyviä muutoksia rahoitukseen tai yritysten liiketoimintamalleihin.

Lähteet

- Bank of America 2021. <https://www.bankofamerica.com/>. 01.05.2021
- Bartik, A.W., Bertrand, M., Cullen, Z., Glaeser, E., Luca, M. & Stanton, C. 2020. The impact of COVID-19 on small business outcomes and expectations. <https://www.pnas.org/content/117/30/17656>. 02.11.2021
- Business Finland 2021a. Liiketoiminnan kehitysrahoitus häiriötilanteissa. <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/hairiotilannerahoitus>. 27.04.2021
- Business Finland 2021b. Business Finlandin rahoituspalvelut. <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/tki-laina-hairiotilanteisiin>. 27.04.2021
- Chase 2022. Angel investors vs. venture capitalists. <https://www.chase.com/personal/investments/learning-and-insights/article/angel-investors-vs-venture-capitalists>. 21.02.2022
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2021a. Poikkeusrahoitus. <https://www.ely-keskus.fi/poikkeusrahoitus>. 27.04.2021
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2021b. REACT-EU-elpymisrahoitusta on haettavissa EU:n rakennerahastojen kautta. <https://www.ely-keskus.fi/-/react-eu-elpymisrahoitusta-on-haettavissa-eu-n-rakennerahastojen-kautta-pirkanmaa->. 27.04.2021
- Emmys 2021. Shark Tank awards and nominations. <https://www.emmys.com/shows/shark-tank>. 10.05.2021
- European Commission 2021. Crowdfunding explained. https://ec.europa.eu/growth/access-finance-smes/guide-crowdfunding/what-crowdfunding/crowdfunding-explained_en. 04.12.2021
- Finnvera 2021a. Finnvera lyhyesti. <https://www.finnvera.fi/finnvera/tietoa-finnverasta>. 21.11.2021
- Finnvera 2021b. Lainat. <https://www.finnvera.fi/tuotteet/lainat>. 21.11.2021
- Finnvera 2021c. Takaukset. <https://www.finnvera.fi/tuotteet/takaukset>. 21.11.2021
- Finnvera 2021d. Vientitakuut. <https://www.finnvera.fi/tuotteet/vientitakuut>. 21.11.2021
- Hallituksen esitys 238/2018 eduskunnalle yksityisen osakeyhtiön vähimmäispääomavaatimuksen poistamista koskevaksi lainsäädännöksi
- Haskin, J. 2021. How much money does starting an LLC cost? <https://info.legalzoom.com/article/how-much-money-does-starting-an-llc-cost>. 01.11.2021
- Haskins, J. & Watts, R. 2021. LLC Versus Corporation. <https://www.forbes.com/advisor/business/llc-versus-corporation/>. 28.02.2022
- Helsingin yliopisto 2022. Tutkimusetiikka. <https://www.helsinki.fi/fi/tutkimus/vastuullinen-tiede/tutkimusetiikka>. 11.04.2022
- Huovinen, J. 2020. Korona runtelee yrityksiä eri puolilla Suomea. <https://ek.fi/ajankohtaista/uutiset/korona-runtelee-yrityksia-eri-puolilla-suomea/>. 13.11.2021

- Ilmarinen 2022. Rahoitusta Ilmarisesta. <https://www.ilmarinen.fi/tietoa-ilmarisesta/sijoitukset/rahoitus/>. 02.05.2022
- Insider 2021. 12 of the most successful companies that got their start on 'Shark Tank'. <https://www.insider.com/successful-companies-shark-tank-2021-5>. 21.02.2022
- Intuit 2022. Tax Tips for Sole Proprietors. <https://turbotax.intuit.com/tax-tips/small-business-taxes/tax-tips-for-sole-proprietors/L0aHf6OFc>. 28.02.2022
- IRS 2021a. Business structures. <https://www.irs.gov/businesses/small-businesses-self-employed/business-structures>. 04.02.2021
- IRS 2021b. Forming a Corporation. <https://www.irs.gov/businesses/small-businesses-self-employed/forming-a-corporation>. 04.02.2021
- IRS 2021c. Limited Liability Company (LLC). <https://www.irs.gov/businesses/small-businesses-self-employed/limited-liability-company-llc>. 04.02.2021
- IRS 2021d. S Corporations. <https://www.irs.gov/businesses/small-businesses-self-employed/s-corporations>. 04.02.2021
- IRS 2021e. Single Member Limited Liability Companies. <https://www.irs.gov/businesses/small-businesses-self-employed/single-member-limited-liability-companies>. 04.02.2021
- IRS 2021f. SOI Tax Stats - Unincorporated Business State and County Data. <https://www.irs.gov/statistics/soi-tax-stats-unincorporated-business-state-and-county-data>. 04.02.2021
- IRS 2021g. Sole Proprietorships. <https://www.irs.gov/businesses/small-businesses-self-employed/sole-proprietorships>. 04.02.2021
- IRS 2021h. Tax Information For Partnerships. <https://www.irs.gov/businesses/partnerships>. 04.02.2021
- Kajaanin ammattikorkeakoulu 2021. Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite. <https://www.kamk.fi/fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tukimateriaali/Tavoite-ja-tarkoitus>. 13.11.2021
- Kokemuller, N. 2022. How Corporate Culture Affects Customer Relations. <https://smallbusiness.chron.com/term-service-culture-mean-companies-develop-service-culture-74446.html>. 21.02.2022
- Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 389/1988
- Levin, G. 2021. 'Shark Tank': All your burning questions, answered. <https://eu.usatoday.com/story/life/tv/2019/01/04/we-answer-your-shark-tank-burning-questions/2463620002/>. 10.05.2021
- LähiTapiola 2021. Yritysrahoitus. <https://www.lahitapiola.fi/yritys/yritysrahoitus/yritysrahoitus>. 21.11.2021
- Medicare 2021. Medicare Benefits. <https://www.ssa.gov/benefits/medicare/>. 04.12.2021
- Minilex 2021. Yhtiömuotona avoin yhtiö. <https://www.minilex.fi/a/yritysmuotona-avoin-yhtiö>. 21.11.2021
- Minilex 2022a. Yksityinen elinkeinonharjoittaja yritysmuotona. <https://www.minilex.fi/a/yksityinen-elinkeinonharjoittaja-yritysmuotona>. 21.02.2022
- Minilex 2022b. Yksityinen osakeyhtiö ja julkinen osakeyhtiö. <https://www.minilex.fi/a/yksityinen-osakeyhtiö-ja-julkinen-osakeyhtiö>. 21.02.2022

- Nibusinessinfo 2022. Crowdfunding. <https://www.nibusinessinfo.co.uk/content/advantages-and-disadvantages-crowdfunding>. 21.02.2022
- Nolo 2022. 50-State Guide to Establishing a Sole Proprietorship. <https://www.nolo.com/legal-encyclopedia/50-state-guide-establishing-sole-proprietorship.html>. 28.02.2022
- Nordea 2021. Yritysrahoitus. <https://www.nordea.fi/yritysassiakkaat/palvelumme/rahoitus/>. 21.11.2021
- OP Ryhmä 2022. Milloin toiminimi kannattaa muuttaa osakeyhtiöksi? <https://www.op.fi/yritykset/asiakkuus/yrityksen-perustaminen/toiminimesta-osakeyhtioksi>. 28.02.2022
- Osakeyhtiölaki 624/2006
- Osuuskuntalaki 421/2013
- Patentti- ja rekisterihallitus 2021a. Kaupparekisteri-ilmoitusten käsittelymaksuhinnasto. <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/hinnasto/kasittelymaksut.html>. 21.11.2021
- Patentti- ja rekisterihallitus 2021b. Osuuskunta. <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/muutyrittymuodot/osuuskunta.html>. 13.11.2021
- Patentti- ja rekisterihallitus 2021c. Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä. <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystenlkm/lkm.html>. 04.12.2021
- Raukoma, J. 2021. Mikä on SVOP -rahasto? Miten se eroaa pääomalinasta? <https://selectfinancial.fi/mika-on-svop-rahasto-miten-se-eroaa-paaomalinasta/>. 30.03.2022
- Santander 2021. Tuotteet. <https://www.santanderconsumer.fi/tuotteet/>. 21.11.2021
- SBA 2021a. Fund your business. <https://www.sba.gov/business-guide/plan-your-business/fund-your-business>. 21.11.2021
- SBA 2021b. COVID-19 EIDL. <https://www.sba.gov/funding-programs/loans/covid-19-relief-options/covid-19-economic-injury-disaster-loan>. 13.11.2021
- SBA 2021c. COVID-19 Guidance. <https://www.sba.gov/page/covid-19-guidance-resources#section-header-5>. 22.04.2021
- SBA 2021d. COVID-19 relief options. <https://www.sba.gov/funding-programs/loans/covid-19-relief-options>. 20.04.2021
- SBA 2021e. SBA debt relief. <https://www.sba.gov/funding-programs/loans/covid-19-relief-options/sba-debt-relief>. 26.04.2021
- SBA 2021f. Lender match. <https://www.sba.gov/funding-programs/loans/lender-match>. 22.04.2021
- SBA 2021g. Types of 7(a) loans. <https://www.sba.gov/partners/lenders/7a-loan-program/types-7a-loans>. 21.11.2021
- SBA 2021h. Paycheck Protection Program. <https://www.sba.gov/funding-programs/loans/covid-19-relief-options/paycheck-protection-program>. 20.04.2021
- SBA 2021i. Restaurant Revitalization Fund. <https://www.sba.gov/funding-programs/loans/covid-19-relief-options/restaurant-revitalization-fund>. 23.04.2021
- SBA 2021j. Shutter Venue Operators Grant. <https://www.sba.gov/funding-programs/loans/covid-19-relief-options/shuttered-venue-operators-grant>. 26.04.2021

- SBA 2022. Sole Proprietorship. <https://www.sba.gov/content/sole-proprietorship>. 24.02.2022
- Smith, S. 2022. How to Establish a Sole Proprietorship in California. <https://www.nolo.com/legal-encyclopedia/how-establish-sole-proprietorship-california.html>. 28.02.2022
- Stump & Associates 2021. How to navigate your way through American workplace culture. <https://usvisagroup.com/american-workplace-culture/>. 04.12.2021
- Suomen Pankki 2022. Joukkorahoitus ja vertaislainaus. <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/Joukkorahoitus-ja-vertaislainaus/>. 02.05.2022
- Suomi.fi 2021. Osuuskunta. <https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen/yritysmuodot/opas/osuuskunta>. 13.11.2021
- Suomi.fi 2022. Toiminimen perustaminen. <https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen/yritysmuodot/opas/yksityinen-elinkeinonharjoittaja/toiminimen-perustaminen>. 28.02.2022
- Tietoarkisto 2021. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/>. 13.11.2021
- Työeläkevakuuttajat 2020. Takaisinlainaus. <https://www.tela.fi/ajankohtaista/qa-tietopakettit/takaisinlainaus/>. 02.05.2022
- Työ- ja elinkeinoministeriö 2021. REACT-EU-välineestä tukea koronapandemiasta kärsineille alueille. <https://tem.fi/-/react-eu-valineesta-tukea-koronapandemiasta-karsineille-alueille> 27.04.2021
- USGS 2022. How are U.S. states, territories, and commonwealths designated in the Geographic Names Information System? <https://www.usgs.gov/faqs/how-are-us-states-territories-and-commonwealths-designated-geographic-names-information-system>. 28.02.2022
- U.S. Department of the Treasury 2022. About the CARES Act and the Consolidated Appropriations Act. <https://home.treasury.gov/policy-issues/coronavirus/about-the-cares-act>. 28.02.2022
- U.S. Small Business Administration 2021. Choose a business structure. <https://www.sba.gov/business-guide/launch-your-business/choose-business-structure>. 13.11.2021
- US Bank 2021. Loans customized for your business. <https://www.us-bank.com/business-banking/business-lending/business-loans.html>. 21.11.2021
- Verohallinto 2022a. Mitä liikkeen- tai ammatinharjoittaja voi vähentää verotuksessa. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/vahennykset/>. 28.02.2022
- Verohallinto 2022b. Tuloverotus – avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/avoin-yhtio-ja-kommandiittiyhtio/tuloverotus/>. 06.04.2022
- Verohallinto 2022c. Osakeyhtiön ja osuuskunnan tuloverotus. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/osakeyhtio-ja-osuuskunta/tuloverotus/>. 11.04.2022
- Yrittäjät 2021a. Osuuskunta. <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/liiketoiminta/yritysmuodot/osuuskunta/>. 13.11.2021

- Yrittäjät 2021b. Franchising. <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/liiketoiminta/yritysmuodot/franchising/>. 20.11.2021
- Yrittäjät 2021c. Koronatuot yrityksille. <https://www.yrittajat.fi/yrittajat/kaikki-koronasta-yrittajalle/a/yrityksen-sopimukset-talous-ja-korvaukset/korona-ja-yrityksen-rahoitus/koronatuot-yrityksille-626133>. 27.04.2021
- Yrittäjät 2021d. Tutkimus: Kannattavuus romahti yli 70 prosentilla tapahtumalan yrityksistä. <https://www.yrittajat.fi/uutiset/tutkimus-kannattavuus-romahti-yli-70-prosentilla-tapahtumalan-yrityksista/>. 29.10.2021
- Yrittäjät 2022a. Avoin yhtiö. <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/liiketoiminta/yritysmuodot/avoin-yhtio/>. 21.02.2022
- Yrittäjät 2022b. Kommandiittiyhtiö. <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/liiketoiminta/yritysmuodot/kommandiittiyhtio/#kommandiittiyhtion-perustaminen-ja-vastuut>. 21.02.2022
- Yrittäjät 2022c. Toiminimi. <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/liiketoiminta/yritysmuodot/toiminimi/>. 28.02.2022
- Yrityksen perustaminen 2021a. Mitä yrityksen perustaminen maksaa? <https://yrityksen-perustaminen.net/yrityksen-perustaminen-hinta/>. 29.04.2021
- Yrityksen perustaminen 2021b. Kommandiittiyhtiön perustaminen. <https://yrityksen-perustaminen.net/kommandiittiyhtio/>. 29.04.2021
- Yrityksen perustaminen 2021c. Osuuskunnan perustaminen. <https://yrityksen-perustaminen.net/osuuskunnan-perustaminen/>. 13.11.2021
- Yritysluotto 2021. Yritysluotto. <https://www.yritysluotto.fi>. 21.11.2021
- Yritä.fi 2021. Osakeyhtiön perustaminen. <https://xn--yrit-ooa.fi/osakeyhtion-perustaminen>. 28.04.2021

Taulukko. Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä

[Etusivu](#) [Kaupparekisteri](#) [Tilastot](#) [Yritysten lukumäärät](#)

Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä

Aatteellinen yhdistys ja säätiö: Kaupparekisteriin on ilmoitettava ainoastaan ne säätiöt ja aatteelliset yhdistykset, joilla on elinkeinotoiminnan harjoittamista varten pysyvä toimipaikka tai palveluksessa vähintään yksi työntekijä.

Yritysmuoto	4.1.2021	2.1.2020	2.1.2019	2.1.2018
Osakeyhtiö	261 316	266 134	272 084	270 553
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	227 712	218 656	208 599	204 031
Asunto-osakeyhtiö	89 679	89 008	88 014	89 134
Kommandiittiyhtiö	25 411	26 207	26 820	28 279
Avoin yhtiö	8 903	9 265	9 537	10 054
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö	4 832	1 082	0	0
Osuuskunta	3 541	3 873	4 276	4 229
Sivuliike	1 237	1 224	1 212	1 184
Aatteellinen yhdistys	552	529	484	442
Julkinen osakeyhtiö	266	264	260	248
Osuuspankki	158	172	181	192
Säätiö	46	44	43	41
Keskinäinen vakuutusyhtiö	32	32	32	33
Asumisoikeusyhdistys	17	17	17	17
Säästöpankki	13	16	19	19
Vakuutusosakeyhtiö	12	13	16	16
Vakuutusyhdistys	7	7	7	7
Valtion liikelaitos	4	3	3	3
Eurooppayhtiö	1	1	1	1
Eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä	1	1	1	1
Eurooppalaisen taloudellisen etuyhtymän sivuliike	1	1	1	1
Hypoteekkiyhdistys	1	1	1	1
Julkinen vakuutusosakeyhtiö	1	1	0	0
Yhteensä	623 743	616 551	611 608	608 486

Lähde (Patentti- ja rekisterihallitus 2021c)
<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystenlkm/lkm.html>

Taulukko. Types of 7(a) loans.

	Maximum loan amount	Maximum SBA guarantee %	Interest rate	Eligibility decision	Revolving lines of credit	SBA turnaround time	Forms	Collateral	Credit decision
Standard 7(a)	\$5 million	85% for loans up to \$150,000 and 75% for loans greater than \$150,000	Lenders and borrowers can negotiate the interest rate, but it may not exceed the SBA maximum	By the SBA. Qualified lenders may be granted delegated authority (PI/P) to make eligibility determinations without SBA review	Up to 10 years (renewed only under CAR lines submission)	5-10 business days	SBA Form 1919 and SBA Form 1920 are required for every loan (other SBA Forms may be required)	Lenders are not required to take collateral for loans up to \$25,000. For loans in excess of \$350,000, the SBA requires that the lender collateralize the loan to the maximum extent possible up to the loan amount. If business fixed assets do not "fully secure" the loan the lender may include trading assets (using 10% of current book value for the calculation), and must take available equity in the personal real estate (residential and investment) of the principals as collateral	By the SBA. Qualified lenders may be granted delegated authority (PI/P) to make credit decisions without SBA review
7(a) Small Loan	\$350,000	85% for loans up to \$150,000 and 75% for loans greater than \$150,000	Lenders and borrowers can negotiate the interest rate, but it may not exceed the SBA maximum	By the SBA. Qualified lenders may be granted delegated authority (PI/P) to make eligibility determinations without SBA review		5-10 business days	SBA Form 1919 and SBA Form 1920 are required for every loan (other SBA Forms may be required)	Lenders are not required to take collateral for loans up to \$25,000. For loans over \$25,000, up to and including \$350,000, the lender must follow the collateral policies and procedures that it has established and implemented for its similarly-sized non-SBA-guaranteed commercial loans, but a minimum the lender must take a first lien on assets financed with loan proceeds and lender must take a lien on all of the applicant's fixed assets, including real estate. Lender is not required to take a lien against applicant's real estate when the equity is less than 25% of the fair market value. The lender may limit the lien taken against real estate to the loan amount	By the SBA. Qualified lenders may be granted delegated authority (PI/P) to make credit decisions without SBA review
SBA Express	\$500,000	50 %	Lenders and borrowers can negotiate the interest rate, but it may not exceed the SBA maximum	Made by the lender	Up to seven years with maturity extensions permitted at the outset	Within 36 hours	Lender primarily uses own forms and procedures, plus SBA Form 1919	Lenders are not required to take collateral for loans up to \$25,000. May use their existing collateral policy for loans over \$25,000 up to \$350,000	Made by the lender
Export Express	\$500,000	90% for loans of \$350,000 or less; 75% for loans more than \$350,000	Lenders and borrowers can negotiate the interest rate, but it may not exceed the SBA maximum	Made by the lender	May not exceed seven years	24 hours	Lender primarily uses own forms and procedures, plus SBA Form 1919, borrower information	Lenders follow collateral policies and procedures that the lender has established for its non-SBA-guaranteed loans	Made by the lender
Export Working Capital	\$5 million	90 %	Lenders and borrowers negotiate the interest rate and there is no SBA maximum interest rate limit	By the SBA. Qualified lenders may be granted authorization to make eligibility decisions	Terms of 12 months or less	5-10 business days	SBA-EB84-1, plus attachments	Export-related inventory and receivable generated by export sales financed with EWCP funds. The SBA also requires personal guarantee of owners with 20% or more ownership	Made by the SBA
International Trade	\$5 million	90 %	Lenders and borrowers can negotiate the interest rate, but it may not exceed the SBA maximum	Made by the SBA		5-10 business days			Made by the SBA

Lähde (SBA, loans 2021)
<https://www.sba.gov/partners/lenders/7a-loan-program/types-7a-loans>